

Ústredná knižnica SAV, v. v. i.

**Správa o činnosti organizácie SAV
za rok 2022**

Bratislava
január 2023

Obsah

1. Základné údaje o organizácii	1
2. Odborná činnosť	6
3. Knižničné fondy	10
4. Knižnično-informačné služby	16
5. Podpora vedy.....	23
6. Automatizácia knižničných agend.....	33
7. Metodická činnosť	32
8. Publikačná a prednášková činnosť	33
9. Spolupráca.....	35
10. Hospodárenie organizácie	37
11. Informácie o aktivitách súvisiacich s uplatňovaním princípov rodovej rovnosti	42
12. Vyznamenania, ocenenia a ceny udelené pracovníkom organizácie v roku 2022.....	43
13. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o	43
14. Problémy a podnety pre činnosť SAV	44
Prílohy.....	48
Príloha A	48
Príloha B	500
Príloha C	502

1. Základné údaje o organizácii

1.1. Kontaktné údaje

Názov: Ústredná knižnica SAV, v. v. i.

Riaditeľ: Mgr. Michal Sliacky

Zástupca riaditeľa: PhDr. Natália Pastorková

Vedecký tajomník: neuvedený

Predseda vedeckej rady: neuvedený

Člen Snemu SAV: Mgr. Andrea Doktorová

Adresa: Klemensova 19, 814 67 Bratislava

<https://uk.sav.sk>

Tel.: 02/ 5292 1733 kl. 102

E-mail: uksav@savba.sk

Názvy a adresy organizačných zložiek a detašovaných pracovísk:

Organizačné zložky: nie sú

Detašované pracoviská:

- **odbor podpory vedy - referát správy a ochrany historických knižničných fondov - Lyceálna knižnica**
Konventná 15, Bratislava
- **odbor knižničných fondov**
Dúbravská cesta 9, Bratislava

Vedúci organizačných zložiek a detašovaných pracovísk:

Organizačné zložky: nie sú

Detašované pracoviská:

- **odbor podpory vedy - referát správy a ochrany historických knižničných fondov - Lyceálna knižnica**
doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.
- **odbor knižničných fondov**
Mgr. Lukáš Vician

Členovia Snemu SAV za organizačné zložky:

nie sú

Typ organizácie: Verejná výskumná inštitúcia od roku 2022

1.2. Údaje o zamestnancoch

Tabuľka 1a Počet a štruktúra zamestnancov

Štruktúra zamestnancov	K	K		K do 35 rokov		F	P	T	O
		M	Ž	M	Ž				
Celkový počet zamestnancov	29	7	22	4	7	28	26.52	0.6	0
Vedeckí pracovníci	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odborní pracovníci VŠ (výskumní a vývojoví zamestnanci ¹)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odborní pracovníci VŠ (ostatní zamestnanci ²)	22	6	16	4	7	21	20.5	0.6	0
Odborní pracovníci ÚS	5	1	4	0	0	5	4.92	0	0
Ostatní pracovníci	2	0	2	0	0	2	1.1	0	0

¹ odmeňovaní podľa 553/2003 Z.z., príloha č. 5² odmeňovaní podľa 553/2003 Z.z., príloha č. 3 a č. 4

K – kmeňový stav zamestnancov v pracovnom pomere k 31.12.2022 (uvádzať zamestnancov v pracovnom pomere, vrátane riadnej materskej dovolenky, zamestnancov pôsobiacich v zahraničí, v štátnych funkciách, členov Predsedníctva SAV, zamestnancov pôsobiacich v zastupiteľských zboroch)

F – fyzický stav zamestnancov k 31.12.2022 (bez riadnej materskej dovolenky, zamestnancov pôsobiacich v zahraničí v štátnych funkciách, členov Predsedníctva SAV, zamestnancov pôsobiacich v zastupiteľských zboroch)

P – celoročný priemerný prepočítaný počet zamestnancov

T – celoročný priemerný prepočítaný počet riešiteľov projektov

O – celoročný priemerný prepočítaný počet obslužného personálu podieľajúceho sa na riešení projektov (technikov, laborantov, projektových manažérov a pod.) mimo zamestnancov v administratívnej, správnej a údržbovej činnosti, upratovačiek, vodičov a pod.

M, Ž – muži, ženy

Tabuľka 1b Štruktúra vedeckých pracovníkov (kmeňový stav k 31.12.2022)

Rodová skladba	Pracovníci s hodnosťou				Vedeckí pracovníci v stupňoch		
	DrSc.	CSc./PhD.	prof.	doc.	I.	II.a.	II.b.
Muži	0	0	0	0	0	0	0
Ženy	0	1	0	1	0	0	0

Tabuľka 1c Štruktúra pracovníkov podľa veku a rodu, ktorí sú riešiteľmi projektov

Veková štruktúra (roky)	< 31		31-35		36-40		41-45		46-50		51-55		56-60		61-65		> 65	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Muži	0	0.0	0	0.0	1	1.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Ženy	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0

A - Prepočet bez zohľadnenia úväzkov zamestnancov

B - Prepočet so zohľadnením úväzkov zamestnancov

Tabuľka 1d Priemerný vek zamestnancov organizácie k 31.12.2022

	Kmeňoví zamestnanci	Vedeckí pracovníci	Riešitelia projektov
Muži	37.6	0	40.0
Ženy	44.8	0	51.0
Spolu	43.1	0	45.5

1.3. Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie (v zameraní, v organizačnej štruktúre a pod.)

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, verejná výskumná inštitúcia je v zmysle zákona č. 133/2002 špecializovanou organizáciou Slovenskej akadémie vied (SAV). Skrátená podoba názvu organizácie je: **Ústredná knižnica SAV, v. v. i.** (ďalej ÚK SAV, v. v. i). Sídlo organizácie je Klemensova 19, 814 67 Bratislava; IČO organizácie je 00587001. Základné funkcie a verejnoprospešné činnosti organizácie definuje, s **účinnosťou od 1. 1. 2022**, aktuálna Zakladacia listina.

SAV aktuálnu zakladaciu listinu vydala podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež „zákon o verejnej výskumnej inštitúcii“) a § 21a ods. 1 a 7 písm. a) zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej tiež „zákon o akadémii“).

Zakladacia listina definuje, že prevažujúcou hlavnou činnosťou ÚK SAV, v. v. i. je získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblasti vedy a techniky a tiež poznatkov z vlastného výskumu a vývoja pre potreby SAV, organizácií SAV, ich zamestnancov, iných subjektov a verejnosti. Zakladacia listina ďalej definuje aj ďalšie hlavné činnosti a iné činnosti ÚK SAV, v. v. i.:

ÚK SAV, v. v. i. je, aj po prijatí o verejnej výskumnej inštitúcii, hlavnou knižnicou SAV a ústrednou knižnicou knižnično-informačnej siete SAV. Ako vedecká knižnica prostredníctvom knižnično-informačných služieb, z vlastných univerzálnych knižničných fondov a sprístupňovaním externých informačných zdrojov, zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Popri informačnom zabezpečovaní základného výskumu v SAV vykonáva osobitné celoakademické úlohy, predovšetkým akvizíciu elektronických informačných zdrojov, zabezpečovanie spracovania evidencie publikačnej činnosti, vrátane dlhodobého ukladania a sprístupnenie publikácií – zamestnaneckých diel, vytvorených zamestnancami niektorej z organizácií SAV. Databáza evidencie publikačnej činnosti, ako aj digitálny repozitár, sú dostupné prostredníctvom webu.

V zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii ÚK SAV, v. v. i. kreovala svoje orgány (okrem riaditeľa) – Správnu radu ÚK SAV, v. v. i. (5 členov) a Dozornú radu ÚK SAV, v. v. i. (3 členovia).

ÚK SAV, v. v. i. v zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii aktualizovala všetky svoje dokumenty, medzi ktoré patrí nasledovné:

- Pracovný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Organizačný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Pravidlá tvorby rozpočtu ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,

- Plán rodovej rovnosti SAV (2021 – 2024) – dokument prijatý a účinný k 21. 12. 2022,
- Správna rada ÚK SAV, v. v. i. – volebný a nominačný poriadok – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Knižničný a výpožičný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 1. 10. 2022.

Všetky dokumenty ÚK SAV, v. v. i. sú verejne dostupné na webovej stránke ÚK SAV, v. v. i. v sekcii „dokumenty“ na <https://uk.sav.sk/dokumenty/>.

Poslanie a úlohy ÚK SAV, v. v. i. bližšie špecifikuje Organizačný poriadok UK SAV, v. v. i. Ten reflektuje aktuálne zmeny právneho stavu ÚK SAV, v. v. i., teda prínavrátene hospodársko-právnej formy verejnej výskumnej inštitúcie, ku ktorej došlo 1. 1. 2022. V rámci aktuálneho organizačného poriadku platí organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov tak, aby ÚK SAV, v. v. i. mohla pružne plniť predovšetkým nové úlohy v oblasti podpory vedy a výskumu v SAV.

V ÚK SAV počas roka 2022 došlo k viacerým personálnym zmenám v nasledovných odboroch:

- **odbor knižničných fondov (OKF):**
 - do starobného dôchodku odišiel jeden zamestnanec – pozícia súvisiaca s ochranou knižničného fondu (skladník), a to podaním vlastnej žiadosti (k 30. 6. 2022),
 - zároveň na túto pozíciu bol prijatý nový zamestnanec (od 1. 8. 2022),
- **odbor knižnično-informačných služieb (OKIS):**
 - na voľnú pozíciu – súvisiacu s knižnično-informačnými službami nastúpila (k 1. 1. 2022) nová zamestnankyňa,
- **odbor metodiky a prierezových činností (OMPČ):**
 - v rámci zastupovania počas dlhodobej PN – pozícia upratovačky – nastúpila k 15. 10. 2022 jedna nová zamestnankyňa, a to na dobu určitú – do 15. 10. 2023.

Základná organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov k 31. 12. 2022 bola nasledovná:

Riaditeľ

1. odbor knižničných fondov

- doplňovanie knižničného fondu, revízia a vyradovanie knižničného fondu
- odborná evidencia a odborné spracovanie knižničného fondu
- ochrana a uloženie knižničného fondu, knižničné sklady

2. odbor knižnično-informačných služieb

- výpožičky knižničných dokumentov, základné a špeciálne elektronické služby
- služby študovní
- medziknižničná výpožičná služba, medzinárodná medziknižničná výpožičná služba
- poskytovanie bibliografických, faktografických a referenčných informácií
- rešeršné služby, reprografické služby, elektronické informačné zdroje (EIZ)
- informačno-vedecké centrum

3. odbor podpory vedy

- uskutočňovanie výskumu v odboroch hlavnej činnosti ÚK SAV,
- správa a ochrana historického knižničného fondu
- správa centrálnej evidencie publikačnej činnosti a ohlasov

- podpora vedeckého publikovania
- administrácia a pridelenie DOI (Digital Object Identifier)
- citačné elektronické informačné zdroje a administrácia EIZ
- školiace aktivity
- redakcia CEJSH (The Central European Journal Of Social Sciences And Humanities)

4. odbor metodiky a prierezových činností

- koordinačná, metodická, poradenská, školiaca a štatistická činnosť
- informačno-komunikačné technológie
- administratíva, správa registratúry
- prevádzkové činnosti
- autodoprava.

2. Odborná činnosť

Rok 2022 sa niesol v znamení doznievajúcej pandémie COVID-19, ktorá už nepriniesla žiadne obmedzenia a zmeny v prevádzke knižnično-informačných služieb ÚK SAV, v. v. i. Aj preto už ÚK SAV, v. v. i. plnohodnotne pôsobila ako veľmi dôležitý článok takmer v každej etape vedeckej komunikácie v prostredí SAV.

Možno ale konštatovať, že zamestnanci SAV, špeciálne vedeckí pracovníci, si zvykli využívať bez obmedzenia elektronické knižnično-informačné služby ÚK SAV, a to aj mimo svojich pracovísk (mimo IP adres SAV) – v režime home office. Sem radíme najmä:

- prístup do online licencovaných/platených elektronických informačných zdrojov (vedecké databázy) dostupných po úroveň plného textu prostredníctvom vzdialeného prístupu (HAN), do ktorého sa zamestnanci SAV registrovali online,
- online domáca a medzinárodná medziknižničná výpožičná služba pre získanie kópií článkov z časopisov, ktoré nemá SAV predplatené,
- služby na podporu vedy (otázky evidencie publikačnej činnosti, prideľovanie DOI, vedeckých identifikátorov, prevádzka Inštitucionálneho repozitára SAV, poradenská činnosť, online odborné semináre a školenia) atď.

Rok 2022 ale zároveň priniesol aj nové – nečakané problémy, ktorých súvis sa prejavil, okrem iného, aj enormným nárastom cien za energie. Aj v tomto prípade ÚK SAV, v. v. i. reagovala na vzniknutú krízu a v zmysle odporúčaní Predsedníctva SAV prijala dokument Opatrenia na zníženie spotreby energií – ÚK SAV, v. v. i. na roky 2022– 2023. Jeho podstatou boli opatrenia týkajúce sa najmä:

- zníženia nastavenej teploty vykurovania,
- nastavenia termoregulačných hlavíc na radiátoroch,
- správneho vetrania v miestnostiach,
- dôsledného šetrenie elektrickou energiou a pod.

V prípade, kde to bolo možné, sa – v zmysle odporúčaní Predsedníctva SAV – aj u zamestnancov ÚK SAV, v. v. i. využíval aj režim práce z domu.

Významné agendy ÚK SAV, v. v. i.

- Významnou agendou, ktorá má vplyv na celú akademickú obec SAV, a na ktorej ÚK SAV, v. v. i. v roku 2022 intenzívne spolupracovala, je zabezpečenie elektronických informačných zdrojov (EIZ) pre celú SAV na obdobie rokov 2023 – 2026. Databázy by mali byť aj v novom období obstarávané na národnej úrovni prostredníctvom CVTI SR, ale do konca roka 2022 však k jasnému riešeniu nedošlo. Na úrovni P SAV došlo ale k dohode, že počnúc rokom 2022 a ďalej, budú účelové prostriedky na obstaranie prístupov do EIZ, rozpisované do rozpočtu ÚK SAV, v. v. i., nakoľko ide o agendu, ktorá sa systémovo rieši v knižnici a hospodársko-právna forma verejnej výskumnej inštitúcie, ku ktorej došlo 1. 1. 2022, vytvára na toto vhodnejšie podmienky.
ÚK SAV, v. v. i. koncom roka 2022 pripravila uzatvorenie príkaznej zmluvy medzi CVTI SR a ÚK SAV, v. v. i., ktorej obsahom je bezodplatne zabezpečiť realizáciu procesu verejného obstarávania (VO). V roku 2023 sa prenáša realizácia VO a následne uzatvorenie rámcových zmlúv, dohôd – osobitne pre každú databázu, v rámci ktorých sa dohodnú najmä cenové podiely SAV a pod.
- ÚK SAV, v. v. i. počas celého roka 2022 aktívne riešila pilotný projekt lokálneho knižnično-informačného systému (KIS) – open source riešenie založené na systéme KOHA. Spolupráca na pilotnom projekte prebiehala na základe Memoranda o spolupráci medzi spoločnosťou

Tempest a. s. (teraz ALANATA a. s.) a ÚK SAV, v. v. i. Do konca roka 2022 pilotný projekt nebol ešte ukončený, jeho vyhodnotenie je plánované v prvej polovici roka 2023.

- ÚK SAV, v. v. i. aj v roku 2022 (predplatné na rok 2023) zabezpečila prístupy EIZ určených špeciálne pre spoločenské a humanitné vedy (SSH) – napr. JSTOR, Cambridge Journals Online SSH, Taylor & Francis SSH, Wiley Online Books, Oxford Journals a pod. – čím ÚK SAV, v. v. i. pomáha vytvárať podporu pre Digital Humanities v SAV.
ÚK SAV, v. v. i. aj v roku 2022 pokračovala v napĺňaní digitálneho obsahu v rámci projektu CVTI SR – Virtuálna študovňa ÚK SAV, prostredníctvom ktorej ponúka prístup k zdigitalizovaným dokumentom (vybrané historické zbierky Lyceálnej knižnice v Bratislave). Úlohou ostáva hľadať riešenie, ako sprístupniť digitálne kópie vybraných časopisov a dokumentov z fondov ÚK SAV, v. v. i.
- Rok 2022 priniesol aj rekonštrukciu Lyceálnej knižnice v Bratislava (LK) a plánované sťahovanie historického fondu starých tlačí. Rekonštrukcia bola realizovaná v režii Evanjelickej cirkvi AV na Slovensku. Primárnou úlohou ÚK SAV, v. v. i. v celom projekte bol najmä dohľad na odborné a dôsledné presťahovanie historických fondov a starých tlačí do nových skladových priestorov v rámci LK, ako aj dohľad nad zachovaním štandardov a legislatívnych rámcov pri ochrane historického fondu.
- Historické fondy a staré tlače vyžadujú náležitú ochranu – riešením môže byť výberová digitalizácia, trvalé ukladanie a ochrana a následné sprístupňovanie koncovým používateľom prostredníctvom moderných digitálnych technológií. V tejto súvislosti ÚK SAV, v. v. i. riešila medzinárodný projekt eArchiving of Engineering and Science Library.
Projekt je vedený a riadený spoločnosťou Piql AS so zúčastnenými organizáciami: Airbus Space and Defence, S.A. (Španielsko) a ÚK SAV, v. v. i. Pre ÚK SAV, v. v. i. účasť v tomto projekte priniesla aj príležitosť zdigitalizovať časť historického obsahu. V roku 2022 prebehla výberová digitalizácia školského archívu (matrik) s dvoma druhmi výstupov (archívny, používateľský). Išlo o 1 600 strán školského archívu z rokov 1714 až 1914. Súbežne s digitalizáciou prebiehalo aj spracovanie metadát a nahrávanie výstupov do PiqlConnect.
- Výzvou pre ÚK SAV, v. v. i. ostáva preklad najdôležitejších častí nášho nového webového sídla (<https://uk.sav.sk/>).
- ÚK SAV mala v roku 2022 2 164 aktívnych používateľov (index 1,02), ktorí realizovali 37 634 výpožičiek (index 0,92) primárnych dokumentov a evidovala 18 023 návštevníkov.
- V akvizícii knižnica získala 3 342 knižničných dokumentov a 668 dochádzajúcich titulov periodík. Na obstaranie informačných zdrojov knižnica celkom vynaložila 289 029,67 €.

2.1. Domáce projekty

Tabuľka 2a Domáce projekty riešené v roku 2022

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Počet		Čerpané financie (€)					
	A	B	A				B	
			Zo zdrojov SAV		Z iných zdrojov		Zo zdrojov SAV	Z iných zdrojov
			Spolu	Pre organizáciu	Spolu	Pre organizáciu		
1. Projekty VEGA			-	-	-	-	-	-
2. Projekty APVV		2	-	-	-	-	-	2 516,46
3. Projekty OP ŠF			-	-	-	-	-	-
4. Projekty SASPRO			-	-	-	-	-	-
5. Iné projekty (FM EHP, ŠPVV, Vedecko-technické projekty, ESF, na objednávku rezortov a pod.)			-	-	-	-	-	1 800,45

A - organizácia je nositeľom projektu

B - organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu

Tabuľka 2b Domáce projekty podané v roku 2022

Štruktúra projektov	Miesto podania	Organizácia je nositeľom projektu	Organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu
1. Účasť na nových výzvach APVV r. 2022	-		1
2. Projekty výziev EŠIF podané r. 2022	Bratislava		
	Regióny		

Mimorozpočtové prostriedky (zdroj 14) vo výške **3 964,00 €** boli čerpané na jeden domáci APVV projekt:

Projekt APVV–19–0524 Chronológia dejín knižníc na Slovensku od počiatkov do roku 2020 (Chronologia historiarum bibliothecarum ab initio usque ad annum 2020). Projekt bol spustený 1. 7. 2020 a jeho ukončenie je naplánované na 30. 6. 2024.

Položky **bežných priamych a bežných nepriamych nákladov rozpočtu** boli čerpané podľa schváleného rozpočtu (rozpočet na rok **2022** v sume **3 964,00 €**) nasledovne:

Z položky **bežné priame náklady** boli čerpané:

- položka **mzdové náklady** – **750,00 €** (mzda pre riešiteľku),
- položka **odvody do poisťovní** za mzdové náklady – **264,01 €** (odvody zo mzdy pre riešiteľa),
- položka **cestovné** – **468,75 €** (služobné cesty – riešitelia).
- položka **materiál** – **198,70 €** (hard disk pre riešiteľku),
- položka **služby** – **835,00 €** (preklad odbornej literatúry 335,00 €, reštaurovanie historických tlačí 500,00 €)

Z položky **bežné nepriame náklady** neboli prostriedky čerpané.

Z rozpočtu **3 964,00 €** bolo vyčerpaných **2 516,46 €**, t. j. nedočerpaný zostatok **1 447,54 €** bude Žilinskej univerzite v Žiline vrátený.

Výstupy projektu za rok 2022

Stretnutia riešiteľského tímu a rozdeľovanie úloh sa uskutočnilo v októbri 2022. Bol uskutočnený výskum dejín knižnično-informačnej siete SAV od jej počiatkov do súčasnosti. Výstupom výskumu je Chronológia knižnično-informačnej siete SAV ako podklad pre ďalšie skúmanie hlavných aspektov vývoja siete. Pokračoval základný výskum - primárna heuristika a excerptovanie kľúčových slov za účelom tvorby terminologického slovníka, typologické delenie pramenných dokumentov a tvorba pojmových máp. Pripravila sa stratégia výskumu dejín knižnično-informačnej siete SAV prostredníctvom metodológie oral history.

Ďalšie mimorozpočtové prostriedky (zdroj 46 – Granty a transfery (mimo zdroja 111) predstavujú sumu **21 808,10**. Suma **1 800,45 €** bola vyčerpaná na HW zabezpečenie riešenia projektu a zostatok **20 007,65 €** bol prenesený do roku 2023 a bude minutý v súlade s cieľmi projektu. Ide o medzinárodný projekt eArchiving of Engineering and Science Library.

Výstupy projektu za rok 2022

Testovanie piqlConnect a návrhy jeho úprav – tvorba metadát Dublin Core, konverzia metadát XML do Dublin Core. Online školenia k problematike e-Archiving. Digitalizácia Školského archívu Evanjelického lýcea v Bratislave. Účasť na konferencii Digital Humanities - Nástroje sprístupňovania historického dedičstva – prednáška: Digitalizácia historických zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i.

Publikácia: KOLLÁROVÁ, Ivona. Digitalizácia historických zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i = Digitalization of historical collections in the Central Library of Slovak Academy of Sciences. In Digital humanities : nástroje sprístupňovania historického dedičstva. 1. vyd. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2022, s. 22-23.

3. Knižničné fondy

Odbor knižničných fondov (OKF) prvé tri mesiace roka 2022 fungoval kvôli protipandemickým opatreniam v kombinovanom režime „home office“ a práca na pracovisku. Režim bol zabezpečený tak, aby aj naďalej boli zabezpečené všetky potreby oddelenia a knižnice. Na „home office“ sa realizoval najmä výber novej literatúry do fondu, výmaz lístkov z lístkového katalógu a rekatalogizácia starších knižničných jednotiek. Zvyšok roka OKF fungoval v klasickom režime práce na pracovisku.

V rámci eventuálneho prechodu na nový knižnično-informačný systém (KIS) sa odbor zapojil do testovania KIS KOHA, jednalo sa o moduly katalogizácia, periodiká a akvizícia.

A: Budovanie fondov

Stav knižničného fondu k 31. 12. 2022

Fond	Stav r. 2021	Prírastok	Úbytok	Stav r. 2022
knihy	469 800	2 177	4520	467 457
elektronické médiá	1 817	125	0	1 942
viazané ročníky periodík	110 503	1 040 (index 1,14)	78	111 465
spolu	582 120	3 342 (index 0,87)	4 598	580 864

ÚK SAV získava informačné zdroje kúpou, bezodplatným prevodom, medzinárodnou výmenou publikácií, darom (a povinným výtláčkom z ústavov). Získané dokumenty sú zaradované do fondu ÚK SAV, ale sčasti aj do fondov ústavných knižníc. V roku 2022 získala ÚK SAV do svojho fondu a do fondu ústavných knižníc spolu:

- 2190 kníh (z toho 13 pre ústavy SAV),
- 733 dochádzajúcich titulov tlačенých periodík (z toho 65 pre ústavy),
- 7 dochádzajúcich titulov elektronických periodík pre ústavy,
- 970 kn. j. viazaných ročníkov periodík
- 10 CD-ROM a 115 elektronických kníh.

Povinné výtláčky z ústavov vedieme v evidencii prírastkov ako dar. Z celkového počtu prírastkov 762, čo sa týka darov, bolo 123 povinných výtláčkov z ústavov. Z celkového počtu 451 dochádzajúcich periodík nadobudnutých darom, bolo 41 nadobudnutých povinným výtláčkom z ústavov.

Prírastok ÚK SAV

Typ získania literatúry	kúpa	výmena	Povinný Výtlačok	náhrada	Dar	bezodplatný prevod	Spolu
knihy	1 329	202	-	17	627	2	2 177
viazané ročníky periodík	30	234	638	0	68	0	970
ročníky e-periodík	0	0	0	0	0	0	0
CD-rom	0	0	0	0	10	0	10
e-knihy	58	0	0	0	57	0	115
spolu	1 417 (index)	436	638	17	762	2	3 272
periodiká (počet titulov)	92	125	-	0	451	0	668 (index 0,94)

Akvizícia ÚK SAV pre ústavy SAV

TYP ZÍSKANIA LITERATÚRY	KÚPA	VÝMENA	DAR	SPOLU
knihy	0	13	0	13
periodiká (počet titulov)	17	48	7	72

Na **nákup knižničných dokumentov do fondu ÚK SAV** (knihy, periodiká) bolo celkovo v roku 2022 vynaložených **58 192,64 €**, z toho nákup elektronických kníh predstavoval 8 777,03 € a nákup elektronický periodík 2 829,99 €. Elektronické periodiká sa kupujú na základe požiadaviek ústavov SAV a v predchádzajúcich rokoch boli kupované v tlačenej verzii.

ÚK SAV nadobudla formou **daru** 627 knižných monografií a 57 e-kníh v hodnote 17 515,61 €.

Rozbor spracovaných CD, kníh a e-kníh ÚK SAV v roku 2022 podľa odborov

Všeobecnosti	73	Prírodné vedy	147
Filozofia, psychológia	89	Lekárske vedy	83
Náboženstvo, teológia	78	Technika, priemysel	57
Sociológia, štatistika	156	Poľnohospodárstvo	27
Politika, ekonómia	245	Urbanizmus, architektúra	46
Právo, verejná správa starostlivosť	164	Výtvarné umenie	77
Vojenstvo	68	Hudba, divadlo, film	68
Školstvo,	38	Literárna veda	40
Etnografia	20	Literárne texty	417
Jazykoveda	37	Geografia	35
Matematika, fyzika	15	Dejiny, biografie	322

Medzinárodná výmena

	Štát	Výmenní partneri	Príjem časopisy/ročenky (tituly)			Príjem kníh			Výdaj časopisov (exempláre)	Výdaj časopisov (tituly)	Výdaj kníh
			fond	ústav	SPOLU	Fond	ústav	SPOLU	SPOLU	SPOLU	SPOLU
1.	Belgicko	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	BiH	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Bulharsko	1	4	8	12	0	0	0	10	10	0
4.	ČR	9	81	5	86	171	9	180	91	65	112
5.	Čína	2	0	4	4	0	0	0	9	8	0
6.	Dánsko	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
7.	Fínsko	1	0	0	0	6	0	6	10	10	1
8.	Francúzsko	5	1	2	3	0	0	0	11	10	0
9.	Chorvátsko	8	0	2	2	0	0	0	4	4	1
10.	Japonsko	11	6	4	10	1	0	1	4	1	0
11.	Litva	1	1	0	1	0	0	0	4	4	0
12.	Macedónsko	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0
13.	Maďarsko	10	3	1	4	7	1	8	37	28	5
14.	Nemecko	16	4	2	6	6	2	8	20	16	3
15.	Poľsko	11	2	4	6	1	1	2	20	12	0
16.	Rakúsko	7	2	1	3	4	0	4	17	13	1
17.	Rusko	6	9	0	9	0	0	0	75	34	0
18.	Rumunsko	2	3	2	5	0	0	0	3	3	0
19.	Slovinsko	5	1	3	4	2	0	2	4	3	1
20.	Srbsko	9	1	0	1	0	0	0	4	4	0
21.	Španielsko	2	0	1	1	0	0	0	1	1	0
22.	Švajčiarsko	4	1	1	2	0	0	0	2	2	0
23.	Švédsko	2	0	0	0	0	0	0	3	3	0
24.	Taliansko	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0
25.	Turkménsko	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26.	Ukrajina	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.	USA	15	3	4	7	3	0	3	55	19	1
28.	Veľ. Británia	8	3	3	6	0	0	0	25	20	0
	SPOLU:	145	125	48	173	202	13	215	410	271	125

ÚK SAV, v rámci medzinárodnej výmeny, spolupracuje s mnohými zahraničnými akademickými a vedeckými inštitúciami a knižnicami, s ktorými prebieha výmena dokumentov.

V oblasti medzinárodnej výmeny publikácií registruje knižnica **145 výmenných partnerov z 28 krajín**, z čoho nám 104 aktívnych partnerov zaslalo **215 kníh** (z toho 13 pre ústavy) v hodnote **4703 €** a **173 titulov periodík** (z toho 48 titulov pre ústavy) v hodnote **20 760 €**. Periodík spolu prišlo 633 exemplárov. Cena získaných dokumentov je 25 463 €.

Za nákup a zasielanie (**271 titulov/410 exemplárov**) seriálových publikácií ÚK SAV vynaložila 21 591,96 €. Hodnota odoslaných monografií (**125 ks**) bola 2 039 €. Poštovné predstavovalo 864,05 €. Ekvivalencia v prospech ÚK SAV je **1 832,04 €**.

B: Spracovanie fondov

Získaný prírastok knižničného fondu sa zapisoval do základnej odbornej evidencie, následne vecne spracovával (klasifikácia podľa MDT a konspektu, predmetové heslá v slovenčine a angličtine) a katalogizoval. Počas celého roka sa priebežne realizovala aj retrokatalogizácia.

Spracovanie monografií a dochádzajúcich periodík sa realizovalo výlučne v systéme VIRTUA, vo formáte MARC21 podľa nových pravidiel RDA (Resource Description and Access).

Podľa štatistických výstupov z automatizovaného systému Virtua v roku 2022 operátori ÚK SAV vytvorili:

- nové bibliografické záznamy: 1 009
- upravené bibliografické záznamy: 8 053
- nové holdingové záznamy: 3 252
- upravené holdingy: 3 621
- nové exempláre: 7 853
- upravené exempláre: 7 794

Okrem prírastkov (3 272) bolo v ÚK SAV v procese elektronickej katalogizácie vo Virtue v roku 2022 zrekatalogizovaných:

- 2 213 monografií,
- 2 594 exemplárov periodík.

Celkový počet automatizovane spracovaných knižničných jednotiek v systéme Virtua je 349 534.

ÚK SAV, okrem budovania vlastných katalógov, aktívne prispievala aj do **Súborného katalógu periodík v SR** – časť periodiká, ktorý je súčasťou databáz KIS3G:

- nové bibliografické záznamy: 0
- nové holdingové záznamy: 13
- upravené holdingy: 133

C: Ochrana a uchovávanie fondov

Okrem rutinnej prevádzky skladov v roku 2022 sa uskutočnilo 8 vyradovaní kníh a 1 vyradenie periodík. Odpisovali sa dlhodobé straty pracovníkov SAV, čitateľov mimo SAV, poškodené, nezvestné knihy a predovšetkým duplikáty, multiplikáty a zastarané a neprofilové knižničné jednotky. Takisto sa aj realizoval prevod z monografií do periodík (70 kn.j.) z dôvodu spracovania daného titulu ako seriálu v databáze KIS3g. Celkovo bolo vyradených 4 598 kn. j. Vyradenie tohto fondu predstavuje úbytok fondu ÚK SAV v roku 2022.

Pri vyradených dokumentoch, ktoré boli v skladoch a neboli značne poškodené, sa postupovalo podľa zákona č. 126/2015 Z.z, teda zoznamy titulov sa vystavili na webe a boli ponúknuté iným knižniciam, predovšetkým s konzervačnou funkciou.

V tomto roku sme pokračovali v pätnásťročnej revízií a v rámci nej sa realizovala revízia a čiastočne aj sťahovanie fondu signatúry M 1-35 720. Následne sa vykonala revízia signatúry S 1-

42 000 v sklade Unimo. V rámci tejto revízie došlo v danom fonde k rozsiahlemu vyrad'ovaniu a zostávajúci knižničný fond sa presťahoval zo skladu Unimo do skladu Skanska.

4. Knižnično-informačné služby

ÚK SAV poskytovala knižnično-informačné služby širokej čitateľskej verejnosti, pokiaľ to špecifická situácia zapríčinená pandémiou, umožňovala. Pre vedeckých pracovníkov SAV sa poskytovali popri základných službách aj špeciálne služby, napr. medzinárodná medziknižničná výpožičná služba, dlhodobé výpožičky, sprístupňovanie externých elektronických informačných zdrojov, pridelenie periodík získaných medzinárodnou výmenou, rešeršné služby, metodické a školiace služby a konzultácie. OKIS sa v spolupráci s OPMČ a OKF zúčastnil na stretnutiach, školeniach a následnom testovaní knižnično-informačného systému Koha (jednalo sa o moduly: Čitatelia, Výpožičky, MVS, testovanie používateľského rozhrania - Katalóg).

ÚK SAV podľa oficiálnej štatistiky v databáze čitateľov v rámci projektu KIS3G evidovala celkom k 31. 12. 2022 **2 164** aktívnych používateľov (index 1,02) s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Počet návštevníkov dosiahol spolu **18 023**. Z toho počet návštevníkov, ktorí využívali internetové služby, bol **780**. Počet návštevníkov vzdelávacích podujatí prístupných verejnosti bol 329.

V roku 2022 boli uskutočnené 2 podujatia zamerané na podporu využívania EIZ.

Prostredníctvom internetového portálu <https://www.kis3g.sk/>, cez ktorý sa vstupuje do **online katalógu monografií a periodík ÚK SAV**, sa v roku 2022 uskutočnilo **150 896** návštev.

Domovskú stránku <https://uk.sav.sk/> navštívilo v roku 2022 **59 812** používateľov internetu. Štatistiky zabezpečuje služba Google Analytics, ktorú knižnica využíva od roku 2018.

	NÁVŠTEVNÍCI 2022	NÁVŠTEVNÍCI 2021	VÝPOŽIČKY 2022	VÝPOŽIČKY 2021
Požičovňa	16 323	15 827	35 189	39 422
Študovňa	1 663	875	2432	1 469
Lyceálna	7	13	13	70
Podujatia	329	560	/	/
Patrónka	64	60	/	/
Spolu	18 023	17 335	37 634	40 961

4.1 Výpožičné služby

Celkový počet **výpožičiek** realizovaných prostredníctvom knižnice bol **37 634** (index 0,92). Z hľadiska výkonov je treba popri sledovaní počtu výpožičiek brať do úvahy aj skutočnosť, že používatelia si počas roka objednali a nevyzdvihli 504 knižničných jednotiek. Počet negatívne vybavených žiadaniek bol 83 z celkového počtu **12 833** žiadaných dokumentov.

Bežná pracovná prevádzka počas celého roka bola za obvyklých podmienok od 8.00 do 19.00 h. Žiaľ, pandemická situácia si aj v roku 2022 vyžiadala skrátenie prevádzkových hodín vo výpožičných službách a v študovni v úvode roka.

Výpožičky celkom 2022	Výpožičky celkom 2021	Index	z výpožičiek celkom		z výpožičiek celkom	
37 634	40 961	0,92	absenčné	prezenčné	monografie	periodiká
			35 189	2 445	35 589	2 045
					z toho rukopisy 9	

Medziknižničné výpožičné služby

M VS				MMVS			
iným knižniciam		z iných knižníc		iným knižniciam		z iných knižníc	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1 336	1 280	80	73	3	11	191	149
knihy	966	Knihy	68	knihy	3	knihy	84
kópie	314	Kópie	5	kópie	8	kópie	65

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) do ÚK SAV došlo celkom 1285 žiadaniek (ktoré nám zaslali iné knižnice), z ktorých bolo kladne vybavených **1 280**; do iných knižníc bolo zo strany ÚK SAV odoslaných 75 žiadaniek na dokumenty (alebo kópie), ktoré knižnica nemá vo svojom fonde, z čoho bolo kladne vybavených **73**.

Do zahraničných knižníc bolo v rámci MMVS zaslaných 169 žiadaniek, a z toho bolo kladne vybavených a čitateľom doručených **149** dokumentov/kópií. Zo zahraničných knižníc do ÚK SAV prišlo 11 žiadaniek, z toho **11** bolo kladne vybavených.

4.2 Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše

Elektronické informačné zdroje (ďalej EIZ) predstavujú efektívny informačný nástroj, prostredníctvom ktorého ÚK SAV umožňuje svojim používateľom efektívne získavať požadované informácie. Vyhľadávanie je umožnené formou osobného vyhľadávania v priestoroch knižnice, priamym prístupom z ľubovoľného pracoviska SAV alebo prostredníctvom vzdialeného prístupu (HAN). EIZ zároveň predstavujú významný zdroj informácií pre rešeršné služby poskytované používateľom ÚK SAV.

Štruktúra ponuky EIZ:

- z licencovaných EIZ:
 - obstarala ÚK SAV z účelových prostriedkov rozpočtovej kapitoly SAV,
 - obstaralo CVTI SR v rámci projektov NISPEZ,
 - obstarala SNK v rámci národnej licencie,
- z elektronických informačných zdrojov z produkcie SAV,

- z časovo obmedzených skúšobných prístupov,
- z nadstavbových e-služieb.

Bezplatné časovo obmedzené skúšobné prístupy do EIZ v roku 2022

Skúšobný prístup (trial) do databázy Brill.

Brill Academic Publishers (známy ako E. J. Brill alebo len Brill) je holandské akademické vydavateľstvo založené v roku 1683. Brill obsahuje viac ako 300 časopisov so zameraním výskum v oblasti humanitných a spoločenských vied (<https://brill.com>).

Skúšobný prístup pre SAV bol dostupný od 20.4. 2022 do 31. 5. 2022.

Nadstavbové e-služby

ÚK SAV naďalej poskytovala integrované simultánne vyhľadávanie v heterogénnych licencovaných EIZ ako aj v bezplatne dostupnom obsahu (Open Access) informačných zdrojov prostredníctvom tzv. **discovery služby: EBSCO Discovery Service (EDS)**. V EDS používateľ môže vyhľadávať cez index vo všetkých dostupných EIZ integrovaných do platformy EDS z jediného vstupného miesta.

Prístup k zakúpeným EIZ bol pre pracovníkov SAV zabezpečený cez rozsah IP adries a prostredníctvom vzdialeného prístupu HAN. V roku 2021 obsahovala databáza HAN-u spolu **1 963** (index 1,05) zaregistrovaných používateľov, ktorí zrealizovali v priebehu roka **25 546** vyhľadávaní prostredníctvom tejto e-služby. Novoregistrovaných používateľov bolo 87.

Externé elektronické informačné zdroje

V ÚK SAV sa v roku 2022 kládol pri akvizícii EIZ dôraz predovšetkým na informačné zabezpečenie základného výskumu v SAV. Obsahovú ponuku zakúpených databáz zabezpečovala zohľadnením aktuálnych trendov a potrieb jednotlivých ústavov SAV. Prístup knižnica zabezpečila tiež pre domovské ústavy redakcií časopisov v príslušných ústavoch.

Zoznam elektronických informačných zdrojov dostupných v roku 2022

American Physical Society – plnotextová databáza periodík zameraná na fyzikálne vedy.

ARCANUM Digitheca – plnotextová databáza zameraná na prístup k tlačeným zdrojom maďarskej histórie ako sú vedecké a odborné časopisy, denníky a týždenníky, encyklopédie, zbierky tematických kníh.

Britannica Online – elektronická verzia najznámejšej encyklopédie sveta, ponúka heslá doplnené hypertextom a multimediami súbormi.

Cambridge Journals Online Humanities and Social Sciences – časopisy vydavateľstva Cambridge Press, so zameraním na spoločenské a humanitné vedy.

Cambridge E-Books Online History/Sociology – vybrané vedecké tituly elektronických kníh so zameraním na históriu a sociológiu.

CEEOL – Central and Eastern European Online Library je online knižnica a platforma, ktorá sprístupňuje odborné a vedecké časopisy zo strednej, východnej a juhovýchodnej Európy, so zameraním na humanitné a spoločenské vedy.

De Gruyter – plnotextová multiodborová databáza časopisov.

DigiZeitschriften – plnotextová databáza nemeckých akademických odborných periodík a časopiseckých článkov, prístup do viac ako 200 nemeckých akademických periodík z 19 krajín.

EconLit with Full Text – články databázy EconLit a úplné texty viac ako 600 časopisov vrátane titulov vydavateľstva The American Economic Association.

EZB – projekt Univerzitnej knižnice v Regensburgu, spája univerzitné knižnice v nemecky hovoriacich krajinách, aj vedecké a odborné knižnice v celej Európe, prepojenie na tituly časopisov v licencovaných plnotextových databázach na základe predplatného.

Gale – Multiodborová databáza rozdelená na poddatabázy: AcademicOneFile a GeneralOneFile.

GeoScienceWorld with Full Text – databáza so zameraním na geologické a geografické vedné disciplíny.

GeoRef – špecializovaná databáza bibliografických záznamov, ktorú vytvoril American Geological Institute. Komplexná databáza GeoRef obsahuje viac ako 2,8 mil. bibliografických záznamov literatúry o odbore geológie a geografie celého sveta.

IOPScience – portál s prístupom k rozšírenej kolekcii odborných časopisov pre fyziku a príbuzné vedné disciplíny, so širokou ponukou súvisiacich e-služieb.

JSTOR – archívna plnotextová databáza, prevažne spoločenské vedy.

PNAS (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America) – elektronická verzia multidisciplinárneho týždenníka.

Oxford Academic Journals – časopisy vydavateľstva Oxford Press so zameraním na spoločenské a humanitné vedy, právo, legislatíva, medicína, matematika a živá príroda.

Psychology and Behavioral Sciences Collection – komplexná databáza obsahujúca informácie ohľadom psychiatrie, psychológie, duševných stavov, antropológie a observačných a experimentálnych metód. Ide o najobsiahlejšiu plnotextovú psychologickú databázu.

RILM Abstracts of Music literature – odborná faktografická licencovaná databáza so zameraním na hudbu.

SAGE Premier – rozsiahla multiodborová časopisecká kolekcia.

ScienceDirect – multiodborová kolekcia plnotextových časopisov vydavateľstva Elsevier Science.

Science Magazine Online – recenzovaný vedecký časopis, určený pre vedné odbory o živej a neživej prírode, zo spoločenských vied: ekonómia, vzdelávanie, filozofia, politológia a sociológia.

Science Signaling – týždenný e-zdroj časopisu Science Magazine Online.

Science Translational Medicine – vedecký časopis pre translačnú medicínu.

SCOPUS – abstraktová, citačná a vyhľadávacia databáza z produkcie vydavateľstva Elsevier Science, zameriava sa na prírodné vedy, techniku, medicínu, spoločenské vedy, ekonomické a environmentálne vedy.

SpringerNature – časopisecké kolekcie vydavateľa SpringerNature multiodborového zamerania.

Taylor and Francis Social Sciences and Humanities – 1480+ vedeckých časopisov so zameraním na spoločenské a humanitné vedy.

Web of Science – bibliografická citačná databáza s retrospektívou od roku 1985 po súčasnosť a s prístupom k poprednej svetovej literatúre z medzinárodných konferencií, sympózií, seminárov, kolokvií a pracovných stretnutí.

Current Contents Connect – multiodborová bibliografická časopisecká databáza, prístupná v rámci Web of Science.

Essential Science Indicators – scientometrická databáza, ktorá poskytuje prehľad o svetových trendoch vo vede, o popredných vedcoch, špičkových inštitúciách a najcitovanejších prácach.

Journal Citation Reports – bibliografická scientometrická databáza, prístupná v rámci Web of Science.

Web of Science Core Collection – (poznámka: premenované z pôvodného Web of Science) elektronická služba s prístupom do produktov CCC, JCR a WOS obohatená o databázu **Essential Science Indicators**.

Wiley Online Library – multiodborová plnotextová databáza periodík a vybraných e-kníc.

Tabuľka využívania zakúpených prístupov do EIZ v roku 2022

Názov databázy	Full Text*	Search*	Obstaral
Current Contents Connect Pozn: do júla 2022	116	215	NISPEZ
Journal Citation Reports	-	*	NISPEZ
Essential Science Indicators	-	*	NISPEZ
Data Citation Index	-	*	NISPEZ
BIOSYS Citation Index	-	*	NISPEZ
Web of Science Core Collection	13 055	*	NISPEZ
Web of Science (cez „all db vyhľadávanie“)	1497	*	NISPEZ
SCOPUS	-	152490	SAV
ScienceDirect	178270	18821	SAV
Springer Nature	-	52413	SAV
SpringerLink	-	91385	SAV
CEEOL	1484	5331	SAV
Wiley Online Library	-	43586	SAV
EBSCOhost	373	6995	SAV
EBSCO – portál EDS	123	3 955	SAV
RILM Abstract of Music Literature	157	4306	SAV
GeoRef	-	*	SAV
EconLit with Full Text	1915	4529	SAV
Psychology and Behavioral Sciences Collection	1080	4324	SAV
PsycInfo	-	7854	SAV

GeoScienceWorld with Full Text	-	3766	SAV
EZB	27	-	SAV
JSTOR	-	3898	SAV
IOPScience	12767	-	SAV
APS	2324	5237	SAV
SAGE Journal Online	-	*	SAV
Science Magazine Online	*	-	SAV
Science Signaling	*	-	SAV
Science Translational Medicine	*	-	SAV
PNAS	*	*	SAV
Britannica Online	-	485991	SAV
Gale	131	3785 ebooks 3764	SNK
ARCANUM Digitheca	-	*	SAV
De Gruyter	*	-	SAV
Cambridge Journals Online	3281	5794	SAV
Oxford Journals	16751	17491	SAV
Taylor & Francis - Social Science & Humanities Library	15752	24058	SAV
ProQuest Ebook Central	1885	3259	SAV
SPOLU	250 988	953 247	

* nie všetky štatistické ukazovatele využívania EIZ boli v čase písania výročnej správy dostupné

Vyhodnotenie štatistických prehľadov

Štatistika návštevnosti databáz 2022, v porovnaní s minulým rokom (2021), zaznamenala odchýlky v prístupoch k plným textom, čo však bolo spôsobené najmä zmenami v spôsobe merania sledovaných metrík využívania databáz (vyhľadávania a prístup k plným textom). Naďalej pokračoval záujem o využívanie plných textov z EIZ, čo potvrdzuje potrebnosť elektronických informačných zdrojov vo fonde Ústrednej knižnice SAV.

Za **elektronické informačné zdroje** sme v roku 2022 (spravidla ako predplatné na rok 2023) uhradili **218 022,10 €** (z toho za trvalý nákup e-knín – **8 777,03 €**).

ÚK SAV v priebehu roka poskytovala takisto **rešeršné služby a inštruktáže k EIZ**. Okrem vypracovaných rešerší na zadané témy boli priebežne poskytované tzv. asistované rešerše mimoakademickým používateľom ÚK SAV, najmä študentom a doktorandom. Rešeršné služby boli

realizované priebežne podľa konkrétnej požiadavky, bolo vypracovaných **129 rešeršných tém** (klasická i asistovaná rešerš).

V roku 2022 boli uskutočnené dve podujatia zamerané na podporu využívania EIZ.

4.3 Konzultačné a referenčné služby

Konzultačné a referenčné služby boli priebežne počas roka poskytované používateľom v knižnici alebo zasielané elektronickou poštou. Pre knižnično-informačných pracovníkov ústavov SAV boli poskytované osobné konzultácie a inštruktáže, zvlášť pre nových pracovníkov jednotlivých ústavov SAV a pre potreby pracovníkov so zameraním na evidenciu publikačnej činnosti SAV, ako aj spolupráca na budovaní podkladov pre databázu publikačnej činnosti SAV.

Knižnica v rámci svojich e-služieb naďalej spravuje inštitucionálny profil v sociálnej sieti **Facebook** (FB) ako ďalší z informačno-komunikačných kanálov pre užívateľov služieb knižnice. Primárnou funkciou tejto stránky je zabezpečenie informovanosti používateľov. Stránka mala 1 356 sledovateľov. Knižnica spravuje svoj profil i na sociálnej sieti Instagram. Táto sieť slúži na zdieľanie fotiek a je obľúbená najmä u mladých ľudí.

Ústredná knižnica SAV naďalej ponúka referenčnú službu – **ONLINE chat**. Služba je určená všetkým návštevníkom webu a spája používateľov s informačnými pracovníkmi našej knižnice a poznatkami v reálnom čase „tu a teraz“. Žiaľ, momentálne nie je v silách knižnice, aby zabezpečila poskytovanie služby 24 hodín denne, no je možné zanechať na chate v režime offline správu, na ktorú pracovníci odpovedia ihneď, akonáhle to je možné. Ústredná knižnica SAV dostala prostredníctvom chatu spolu 137 správ, z toho 124 správ bolo odkomunikovaných online a 13 offline.

Služba „**Spýtajte sa knižnice**“ sa realizuje v rámci projektu Slovenskej národnej knižnice. Tento projekt zahŕňa slovenské knižnice, ktoré sú ochotné participovať na spoločnom projekte pre riešenie problémov a zveľaďovanie knižničných služieb. V roku 2022 sme zaznamenali 7 dotazov a reakcií prostredníctvom tejto služby.

5. Podpora vedy

Nosné odborné činnosti zamestnancov **odboru podpory vedy (OPV)** v roku 2022 sa niesli v znamení veľmi dôležitej skutočnosti pre vedecké organizácie SAV, a tým bola ich akreditácia zahraničným panelom expertov. Pritom v. v. i. nepredpokladali, že prakticky v rovnakom termíne budú nútené reagovať na výzvu MŠVVaŠ SR zapojiť sa do Periodického hodnotenia výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti.

V prvom štvrtroku 2022 odbor pracoval výlučne formou práce z domu, vzhľadom na charakter práce sa to ale nejavilo ako problém.

Nevyhnutným predpokladom **administrátorského spravovania centrálnej evidencie publikačnej činnosti a ohlasov** je systematická, denno-denná práca v databáze ARL, pričom nie je prakticky možné kvantitatívne vykázať odpracované človekohodiny alebo v úplnosti zaznamenať merateľné ukazovatele.

V roku 2022 spracovávali publikačnú činnosť pracovníkov SAV všetky vedecké ústavy SAV.

Stav centrálnej databázy k 31.12.2022:

bibliografické záznamy celkom:	239 635
- z toho počet nových záznamov vytvorených v r. 2022:	7 887
autoritatívne záznamy celkom:	156 592
- z toho počet nových záznamov vytvorených v r. 2022:	5 408

Štatistika výkonov zamestnancov OPV (podľa štatistických údajov zo systému ARL):

- editácia záznamov (odstraňovanie a dopĺňanie údajov) 32 725 EPCA + 377 authority
- počet nových záznamov 267 EPCA + 34 authority

Práca so spracovateľmi publikačnej činnosti v ústavoch je intenzívna, má primárne – ale nie výlučne - formu mailovej komunikácie. Nejde iba o konzultácie a metodickú pomoc, ale zo strany ÚK SAV o sústavnú kontrolu a odstraňovanie chýb v databáze ARL. Zistené chyby, ktoré sa môžu prejaviť pri určovaní kategórie publikácie, sa odstraňujú zásadne v súčinnosti s ústavmi; opravy a dopĺňovanie iných údajov môžu robiť a robia zamestnanci OPV priamo, pričom ale z metodického hľadiska je žiadúce, aby ich podstatu spracovatelia pochopili, preto s nimi komunikujeme. Výkon školiacej činnosti OPV je dôležitý. ÚK SAV v roku 2022 realizovala 21 individuálnych školení spracovateľov.

V roku 2022 sa nepracovalo len s novými záznamami v databáze pre potreby generovania výstupov pre výročné správy organizácií SAV, ale kontrolovalo sa celé akreditačné obdobie (2016-2021), roky 2014-2019 kvôli periodickému hodnoteniu, a osobitne vo v. v. i. 3. oddelenia vied vybrané kategórie až s retrospektívou od roku 1995.

Po uzatvorení príprav a generovaní výročných správ organizácií SAV, kde OPV preveruje krížovou kontrolou správnosť štatistických údajov v tabuľkách o publikačnej činnosti a kvartiloch podľa SJR v kapitole II., sa práca OPV sústredila na prípravu podkladov pre výkonové financovanie v SAV.

Tieto činnosti sa každoročne opakujú, pričom musia zohľadňovať, ak Predsedníctvo SAV prijme čo i len drobnú zmenu v texte alebo vo výklade metodiky ročného hodnotenia:

- po strojovom importe príznaku pre časopisy, ktoré spadajú do 1. decilu podľa SJR kategórií (z ručne spracovaného podkladu zo ScimagoJR), sa realizovala manuálna kontrola a odstraňovanie chýb,

- kontrolovala sa správnosť označení korešpondenčných a EC autorov v I. a II. OV,
- pre III. OV sa pripravil podklad pre „monografie osobitného významu“, čomu predchádzala príprava komentovaného zoznamu monografií a monografických štúdií (prípade recenzovaných vedeckých zborníkov) na kontrolu správnosti ústavom priradenej kategorizácie, ktorú expertne vykonali členovia oddelenia vied,
- aktualizovali sa podklady pre výkonové financovanie za rok 2020 a pripravili sa podklady za rok 2021, ktoré obsahujú za každý ústav:
 - o excelovský výstup publikačnej činnosti zahrnutej do metodiky výkonového financovania s metrikami,
 - o štatistickú tabuľku s kvartilmi podľa SJR generovanú OPV cez systém ELVYS
 - o a zoznam publikačnej činnosti generovaný OPV cez systém ELVYS,
 - o pre každé oddelenie vied sa napokon vypracovali prehľadné tabuľky, údaje, ktoré mohli byť prenesené do systému pre výpočet dotácie,
- pripravila sa analýza „špičkový prác“ (podľa metodiky oceňovania špičkových publikácií a overovania údajov v Scimago, v Nature Index a Nordic list),
- na výber najcitovanejších prác ÚK SAV spracovala podklady z databázy pre každý ústav SAV osobitne, pričom práca si vyžadovala manuálne určenie dvoch najcitovanejších prác a overenie, či ústav nebol ocenený za túto prácu v minulých rokoch.

Súčasťou **akreditačného hodnotenia** vedeckých organizácií SAV bolo aj hodnotenie vedeckých výstupov publikačnej činnosti a ohlasov. OPV iniciatívne spolupracoval s Akreditačnou komisiou SAV už v etape prípravy akreditačného dotazníka. Knižnica:

- pripravila o akreditáciách pre spracovateľov publikačnej činnosti webinár, ktorému ale predchádzalo vystúpenie na túto tému na porade riaditeľov organizácií SAV,
- iniciovala v kooperácii s CSČ SAV - Výpočtovým strediskom úpravu anglickej mutácie webových stránok v časti, kde sa generuje publikačná činnosť,
- zabezpečila **osobitné typy výstupov pre akreditácie** tak, aby štatistiky a zoznamy publikačnej činnosti kopírovali požiadavky akreditačného dotazníka; štatistiky do akreditačných dotazníkov po rokoch vytvorila ÚK SAV pre každý ústav (6 x práce v roku, 6 x ohlasy v roku),
- komplexné zoznamy publikačnej činnosti a zoznamy ohlasov v konečnej verzii pre každý ústav vložila ÚK SAV ako jediný oprávnený subjekt ako prílohy k akreditačnému dotazníku na webovú stránku SAV,
- po zverejnení akreditačných dotazníkov OPV prekontroloval časti o publikačnej činnosti, či sú vybrané publikácie v dotazníku uvedené logicky správne a predpísaným spôsobom.

Zvládnuť túto úlohu znamenalo opakovane generovať za každý ústav niekoľko verzií ročných zoznamov publikačnej činnosti, tieto formálne skontrolovať (1., 2. kontrola), aby sa dali ústavom verifikovať. Tomu predchádzala s dodávateľom systému ARL príprava niekoľko špeciálnych výstupov potrebných pre akreditačný proces a doladovanie zobrazovacích formátov záznamov (napr. DOI ako funkčný odkaz). Na výber najcitovanejších prác a ohlasov podľa rôznych zadaní akreditačného dotazníka boli podklady pre ústavy buď pripravené priamo zamestnancami OPV, alebo bol ústavom poskytnutý metodický návod, ako si potrebný výstup pripraviť. Treba povedať, že spracovatelia predtým museli v krátkom časovom období doplniť do ARL ohlasy pre najcitovanejších autorov a práce aj za rok 2021.

Pre zahraničných panelistov boli zriadené prístupové práva a manuály v anglickej verzii na čítanie publikácií v Inštitucionálnom repozitári SAV, ktoré sú inak pre verejnosť neprístupné (archívne kópie).

Periodické hodnotenie výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti (o ňom) sa MŠVVaŠ SR realizovalo v SR prvý raz, a to v prvej časti: vybrané výstupy publikačnej činnosti za roky 2014-2019 – obsahové posúdenie. Celá metodika hodnotenia a manuály na podávanie žiadostí boli pôvodne určené len pre vysoké školy, SAV bola do tohto procesu vtiahnutá dodatočne. ÚK SAV napomohla procesu podávania žiadostí tým, že:

- pripravila pre spracovateľov EPCA v ústavoch webinár o tom, ako žiadosti pripraviť, ako vyberať do žiadosti tvorivých pracovníkov a publikácie,
- na požiadanie spracovávala ústavom podklady o publikačnej činnosti, z ktorých vyberali publikácie,
- kontrolovala správnosť uvedených trvalých odkazov na bibliografické záznamy, ktoré smerovali do Centrálnej databázy publikačnej činnosti a ohlasov v SAV (na rozdiel od VŠ, ktoré smerovali do Centrálného registra publikačnej činnosti v SR).

Okrem toho OPV v oblasti spracovania podkladov o publikačnej činnosti realizoval v priebehu roka viacero aktivít, ktoré súviseli s potrebami konkrétnych vedeckých pracovníkov alebo organizácií SAV v oblasti iného kariérneho postupu, či uchádzania sa o vedecké a kvalifikačné hodnosti, projekty, granty a pod.:

- o príprava podkladov o publikačnej činnosti a ohlasoch autorov – uchádzačov o pridelenie vedecko-kvalifikačných stupňov, žiadostí o DrSc. a garantovanie odboru na univerzite (4 vedci),
- o spracovanie podkladov o publikačnej činnosti SAV za roky 2020 a 2021 pre MŠVVaŠ SR,
- o analytické výstupy pre organizačné zložky centier pre potreby delenia prostriedkov získaných za výkonové financovanie (CESPSY, CEVU),
- o na základe požiadavky predsedu SAV OPV kooperoval s Mgr. Janou Ilavskou, PhD. pri spracovaní anonymizovaných podkladov o publikačnej činnosti a ohlasov v SAV od roku 1995 v oblasti spoločenských a humanitných vied, ktoré majú napomôcť pre výber nominantov na cenu ESET AWARDS 2022.

Téma možného zapojenia sa SAV do **Centrálného registra publikačnej činnosti a ohlasov** v roku 2022 nadobudla úplne iný rozmer preto, že sa výrazne zmenilo legislatívne prostredie, a to novelizáciou troch zákonov: zákona o vysokých školách, zákona o verejnej výskumnej inštitúcii a zákona o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja. Práve posledným zmieneným zákonom č. 172/2005 Z. z. sa CREPČ otvoril verejným výskumným inštitúciám, ktoré majú podľa zákona analogicky rovnaké povinnosti ako verejné vysoké školy. Činnosť OPV sa preto od jesene sústreďovala prakticky len na túto tému.

OPV pripravil 24.10.2022 v Aule SAV pre spracovateľov publikačnej činnosti seminár, na ktorom boli prezentované princípy duálnej kategorizácie publikačnej činnosti a ohlasov v SAV, ako aj všetky materiály k tomu vypracované (dostupné na webe ÚK SAV):

- komentovaný výklad príslušných ustanovení zákona 172/2002 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja,
- komentovaný výklad vyhlášky 397/2020 Z. z. o CREPČ a CREUČ,
- Metodika evidencie publikačnej činnosti CREPČ pre vykazovacie obdobie 2022 (s vyznačenými časťami relevantnými pre SAV),

- Metodické pokyny SAV pre paralelnú evidenciu publikačnej činnosti a ohlasov v SAV podľa vyhlášky 397/2020 Z. z. o Centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a Centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti - verzia 1 (25.10.2022).

Pre potreby duálnej katalogizácie boli editované vstupné formuláre na vkladanie záznamov v klientovi ARL tak, aby obsahovali nové marc tagy a subtagy, a aby sa čo najviac priblížili údajom v CREPČ. Editovali sa formuláre: knižná publikácia, seriál, článok, kapitola/príspevok, ale aj formuláre pre authority. Tiež bolo editované nastavenie, resp. obsah CSV výstupu. Veľmi podstatnou akciou bola postupná realizácia globálnych zmien (Ing., Michal Mesár) tak, aby boli staré záznamy v ARL obohatené o nové kategórie podľa vyhlášky. Nie všetko sa síce dalo realizovať na základe formálneho prevodníka automatizovane, ale cieľom je zabezpečiť integrálne výstupy pre osoby a pracoviská SAV (podľa oboch kategorizačných systémov).

A v poslednom rade sa aj v kooperácii s metodičkou (PhDr. Natália Pastorková) vypracovali nové metodiky/návody na spracovanie EPCA v SAV, ktoré budú následne pre spracovateľov zverejnené: knižná publikácia, seriál, článok z časopisu, kapitola/príspevok z knižnej publikácie, autorita osoba, autorita projekt, autorita podujatie a všeobecný manuál pre prácu s ARL.

Kvôli vyhláške o CREPČ, resp. kvôli novým kategóriám, OPV s vedením VEGA pripravil úpravy vstupných formulárov na vykazovanie publikácií s VEGA.

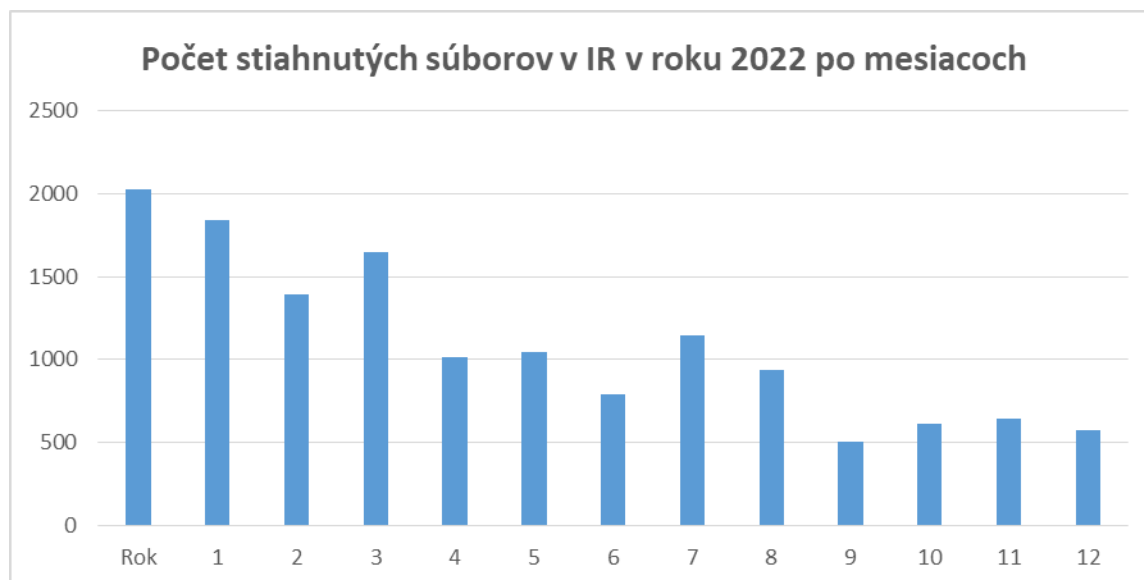
Napĺňanie **Inštitucionálneho Repozitára SAV** organizáciami SAV na základe Smernice o Inštitucionálnom repozitári SAV (2020) je rutinnou činnosťou, aj keď nie všetky organizácie SAV pristupujú k svojim povinnostiam rovnako; OPV sa snaží implementovaniu smernice napomôcť hlavne individuálnou pomocou spracovateľom. Ústavy dostali odporúčanie, aby do IR nahrali všetky publikácie, ktoré boli z ich strany zmienené ako *vybrané* v akreditačnom dotazníku.

Rok 2022 priniesol takéto štatistiky IR:

Počet nahratých súborov v IR SAV: 6 047 (z celkového počtu 20 732); index 1,04

Počet stiahnutých súborov z IR SAV: 12 149 (z celkového počtu 31 365), index 1,1

Administrácia a pridelenie DOI (Digital Object Identifier) je služba, ktorú ÚK SAV v oblasti **podpory vedeckého publikovania** zaviedla v roku 2018 a realizuje ju OMPČ (Ing. Mesár); OPV iba čiastočne. Spolu aktívne využívalo k 31.12. službu **22 organizácií SAV** (+ Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV), a to nielen pre články z časopisov – počet časopisov sa zvýšil indexom 1,3, ale aj pre monografie a kapitoly z monografií. Celkom ÚK SAV registrovala za rok 2022 – **1 023 DOI (index 1,02)**.

Linky na pdf formáty sú naďalej poskytované agentúre CrossRef pri registrácii identifikátora tak, ako sa to požaduje z dôvodu využívania doplnkovej služby CrossCheck Plagiarism Screening Service. Službu využíva len časopis General Physiology and Biophysics, plánuje využívať časopis Filozofia.

Štatistika DOI zaregistrovaných v Crossref za rok 2022

Ústav SAV	Počet pridelených DOI spolu	Počet DOI - články v časopisoch	Počet DOI – monografie + kapitoly	Počet časopisov
Archeologický ústav	75	75	0	2
Astronomický ústav	20	20	0	1
Centrum spoločenských a psychologických vied	69	67	2	3
Ekonomický ústav	33	33	0	1
Filozofický ústav	76	76	0	2
Geografický ústav	14	14	0	1
Historický ústav	137	137	0	2
Ústav hydrológie	35	35	0	1
Sociologický ústav	16	16	0	1
Centrum vied o umení	38	38	0	2

Ústav ekológie lesa	11	11	0	1
Ústav etnológie a sociálnej antropológie	81	62	19	2
Ústav informatiky	74	74	0	1
Ústav materiálov a mechaniky strojov	24	24	0	1
Ústav orientalistiky	19	19	0	1
Ústav politických vied	22	22	0	1
Ústav slovenskej literatúry	71	71	0	1
Ústav svetovej literatúry	34	34	0	1
Ústav štátu a práva	38	38	0	1
Ústav vied o Zemi	60	60	0	2
Slavistický ústav	50	45	5	1
Ústav hudobnej vedy	26	26	0	1
spolu	1023	997	26	30

OPV aj v roku 2022 pomáhalo viacerým redakciám **časopisov vydávaných v SAV** formálne vylepšiť ich prezentáciu na webe (online vydávanie), ale aj definovať a splniť štandardy vedeckého OA časopisu, medzi ktoré patrí aj šírenie chráneného obsahu pod verejnou licenciou Creative Commons. Pred samotnou komunikáciou s redakciou časopisu, či vedením vydávajúcej organizácie SAV zamestnanci OPV spracovali celkovú analýzu časopisu a popísali návrhy na zmeny, ktoré vydavateľ môže postupne, podľa uváženia, realizovať (Ústav štátu a práva,). Pre Archeologický ústav SAV sa poskytla analýza knižných publikácií. Osobitne nás teší indexácia Časopisu Právny obzor v SCOPUSE a zápis časopisov Historický časopis, Slovenská literatúra a Filozofia do DOAJ.

OPV priebežne aktualizuje interný prehľad o stave časopisov v SAV podľa rôznych kritérií, ktorý je podkladom pre konkrétnu spoluprácu s redakciou, či už pôjde o DOI, licenčnú politiku, indexovanie v databázach a pod. Zoznam sme poskytli na využitie pri hodnotení časopisov aj Edičnej rade SAV.

Uskutočňovanie výskumu v odboroch hlavnej činnosti ÚK SAV a **správu a ochranu historického knižničného fondu** zabezpečuje doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD, čiastočne riaditeľ ÚK SAV Mgr. Michal Sliacky.

Činnosť v oblasti HKF v roku 2022 bola veľmi ovplyvnená rekonštrukčnými prácami, ktoré sú realizované v budove Evanjelického lýcea v Bratislave. Kompletná obnova národnej kultúrnej pamiatky začala v roku 2021, investorom je Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Bratislava- Staré Mesto a akcia má podporu z grantov finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu. Objekt je významným miestom historickej pamäti a dodnes je v ňom uložená lyceálna knižnica – zbierka kníh a rukopisov, vzácna vekom a obsahom. Jedným z cieľov projektu je modernizácia depozitov do podoby zodpovedajúcej súčasným požiadavkám fyzickej ochrany a prevencie. V mesiacoch september-október uskutočnila Ústredná knižnica SAV, v. v. i., ktorá je od roku 1954 správcom zbierky, sťahovanie najväčšej časti knižničného fondu (cca 40 tis. kníh a rukopisov) do nového depozitára s kompaktným regálovým systémom. Nové uskladnenie so

zabezpečením svetelných a protipožiarnych štandardov je jedným z predpokladov dlhodobého uchovávaní tejto významnej časti európskeho kultúrneho dedičstva v dobrom fyzickom stave a zároveň je bázou pre pokračovanie odborných procedúr spracovania a výskumu realizovaných v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i., ako aj kontinuity výskumu európskych bádateľov využívajúcich zachované historické zbierky ako významný informačný zdroj.

Fyzická manipulácia s fondom znamenala zabaliť a presťahovať pracovisko ÚK SAV na dočasné úložisko počas rekonštrukcie budovy, ale hlavne presťahovať fond Lyceálnej knižnice a depozitov do nových skladových priestorov (cca 40 kníh a rukopisov).

Zamestnankyňa OPV iniciovala prípravu 3D digitalizácie historických glóbusov v spolupráci s ECAV. To by sa malo realizovať v digitalizačnom centre Slovenskej národnej galérie.

Odborná pracovníčka popri tom bola schopná spracovávať knihy a tlačené dokumenty Lyceálnej knižnice sig. Lyc C – cca 500 a R cca 1000. Rukopisov sa spracovalo 1345. Spracované dokumenty sú vždy zároveň **fyzicky očistené**. Reštaurované boli tri historické tlače z fondu ÚK SAV. Úplne zdigitalizovaných bolo 27 kníh a rukopisov. Digitálne kópie sa sprístupňujú prostredníctvom služby MEDIAINFO, ktorá si vyžaduje dôsledné spracovanie popisných údajov digitálnych objektov, ako aj ich následnú administráciu (50 digitálnych dokumentov).

Aj v roku 2022 pokračoval projekt **eArchiving for Engineering and Science Library**, ktorý vznikol na základe spolupráce spoločnosti Piqu, Airbus v Španielsku a Ústrednou knižnicou SAV. Je to projekt vývoja systémov digitálneho uchovávania dát v súlade s európskymi štandardami pre dlhodobé uchovávanie dát. Okrem aktívnej účasti na online poradách a workshopoch riešiteľov ÚK SAV testovala prostredia piquConnect – uploadovanie dát, tvorbu metadát, Dublin Core, komunikovala s tvorcami o problémoch ukladania dát a metadát, pripravila výstupnú správu a o možnostiach a problémoch piquConnect. V rámci projektu sa digitalizoval Školský archív (105 digitálnych objektov).

Ústredná knižnica SAV je spoluriešiteľom projektu **APVV 19-0524 Chronum**. V roku 2022 sa v jeho intenciách uskutočnil výskum dejín knižnično-informačnej siete SAV a bol zostavený koncept historickej chronológie siete od počiatkov jej formovania po rok 2000. Archívny výskum bol zameraný na staršie obdobia dejín knižnej kultúry.

V rámci výskumu dejín vydavateľstva a cenzúry v období 1800-1815 doc. Kollárová realizovala archívny výskum v Archíve mesta Bratislava, v Štátnom archíve v Bratislave, v Štátnom archíve v Banskej Bystrici, v Magyar országos levéltár v Budapešti a v Evangelikus országos levéltár v Budapešti.

Príprava knižnej publikácie *Landerer – vydavateľ v premenách 18. storočia* (edície Pečate Literárneho a informačného centra) sa vydaním úspešne ukončila.

V roku 2022 pokračovala ÚK SAV v zabezpečovaní činnosti redakčného pracoviska európskeho elektronického časopisu akadémií vied krajín V4 „**The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities - CEJSH**“. Počas roka v spolupráci s redakciami zabezpečovala vkladanie anglických abstraktov štúdií, ktoré boli publikované v spoločenskovedných časopisoch SAV a niektorých akademických časopisoch, do databázy so sídlom v Poznani (<http://cejsh.icm.edu.pl>). S tým súvisí aj príprava abstraktov od jednotlivých redakcií (textová úprava, jazyková kontrola, atď.). Začala sa aj postupná retrospektívna kontrola databázy a dopĺňanie odkazov (url) na fulltexty. V roku 2022 kooperovalo na budovaní databázy CEJSH 20 redakcií spoločenskovedných periodík SAV a 10 externých redakcií. Počet zredigovaných záznamov bol 805.

6. Automatizácia knižničných agend

Automatizácia vnútorných knižničných procesov a výpožičných transakcií bola naďalej zabezpečovaná v rámci projektu KIS3G (garant Slovenská národná knižnica, Martin).

Obnovila sa ročná licencia na softvér pre vzdialený prístup k databázam pod názvom Hidden Automatic Navigator (HAN) a to už vo verzii 5.0 vrátane ročnej podpory – supportu zo strany dodávateľa.

Začiatkom roka sme kompletne prešli na nový server (cloud sprístupnený VS SAV a licencia na Windows server 2016) vrátane inštalácie HAN 5.1 a databázy SQL.

V rámci procesu modernizácie knižnice a jej vybavenosti sme priebežne zabezpečovali technickú vybavenosť pre lepšiu a plynulejšiu chod knižnice. V roku 2022 sme zakúpili tri notebooky, 2 externé disky (HDD) pre potreby záloh a archivácie.

Zmluvou o prenájme troch kvalitných kopírovacích zariadení od spoločnosti Copy Office (s mesačnými poplatkami) naďalej pokrývame ťažiskovú potrebu tlače, kopírovania či skenovania dokumentov v študovni i na pracoviskách ÚK SAV. Súčasťou služby je aj dodanie spotrebného materiálu (tonery) a zabezpečenie servisov a opráv, či prípadných doplnkových nastavení.

ÚK SAV v roku 2022 začala riešiť pilotný projekt, ktorého cieľom je zozbieranie a zistenie relevantných požiadaviek na knižnično-informačný systém KOHA za jednotlivé odbory v rámci ÚK SAV, výkon analýzy používateľských rozhraní a existujúcich dátových štruktúr vo vybraných fondoch a systémoch. Hlavnou úlohou je otestovať možnosť nasadenia open source riešenia knižnično-informačného systému v prostredí ÚK SAV. Spolupráca na pilotnom projekte prebieha na základe Memoranda o spolupráci medzi spoločnosťou TEMPEST a. s. a ÚK SAV.

ÚK SAV v roku 2022 pokračovala v riešení pilotného projektu, ktorého cieľom bolo testovanie open source knižnično-informačného systému. Zamestnanci ÚK SAV testovali rozhranie systému KOHA (ktorý bol dodávateľskou spoločnosťou nainštalovaný, primárne nastavený a boli premigrované všetky dáta autorít, MARC záznamov a vnútorných väzieb) v cloudovom prostredí sa zbierali námety, požiadavky a pripomienky počas celého roka. Hľadali sa postupy pre zjednodušenie práce so systémom v rámci poskytovaných služieb knižnice, a tiež modernizácia služieb prostredníctvom súčasných inovatívnych riešení. Prebehli workshopy s názornými ukážkami implementovaných nastavení s cieľom sprístupniť funkcionality systému KOHA zamestnancom ÚK SAV a vypočúť si ich názor na to, ako systém KOHA vnímajú z pohľadu každodennej praxe. Riešili sa mnohé problémy a otázky ohľadom správneho fungovania systému v katalogizácii, knižnično-informačných službách a administrácii systému. Niektoré z nich našli riešenie, iné ostali v procese vývoja, či hľadania postupov a nastavení, ktoré by sa uplatnili v praxi. Spolupráca na pilotnom projekte prebiehala na základe Memoranda o spolupráci medzi spoločnosťou TEMPEST a. s. (dnes už spoločnosť Alanata, a.s.) a ÚK SAV a bola ukončená koncom roka 2022. Vyhodnotenie projektu prebehne začiatkom roka 2023, vrátane zváženia, či je knižnično-informačný systém KOHA vhodný pre potreby ÚK SAV.

Otvorené ostávajú otázky digitálnych preukazov, platobných brán, online registrácií, ktoré sa plánujú riešiť v roku 2023.

Stav výpočtovej techniky k 31. 12. 2022:

- počet serverov: 2
- počet PC: 80
 - z toho: klasický (49), notebook (11), tenký klient (20)
 - z toho pripojených na internet: 63
- počet PC prístupných používateľom: 32
 - z toho pripojených na internet: 32

7. Metodická činnosť

Vo vzťahu ku KIS SAV bola najdôležitejšou úlohou knižnice, tak ako po minulé roky, pomoc pri zorientovaní sa a pri využívaní aktuálne prístupných elektronických informačných zdrojov (EIZ), pomoc pri evidencii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov pracovníkov ústavov SAV a taktiež metodická pomoc a poradenstvo pri spracovaní ročného štatistického výkazu o knižnici za rok 2021 a pomoc pri vyplňaní kapitoly 10 – Činnosť knižnično-informačného pracoviska vo Výročnej správe jednotlivých ústavov.

Spracovanie **Ročných výkazov o činnosti knižnice** v sieti SAV za rok 2021 prebiehalo rovnako ako minulý rok. Ročné výkazy o činnosti knižnice za rok 2021 mohli knižnice poskytnúť na dopĺňovanie, overovanie a opravu len dobrovoľne. Všetkým knižniciam, ktoré prejavili záujem o pomoc alebo kontrolu výkazov, bola Ústredná knižnica SAV ochotná poskytnúť metodickú pomoc a bolo vykonaných niekoľko desiatok konzultácií pracovníkom ústavných knižníc, ktorí boli za spracovanie zodpovední.

Ústredná knižnica SAV v roku 2022 Informačný bulletin ÚK SAV nevydala a v priebehu roka 2023 plánuje jeho oficiálne ukončenie.

8. Publikačná a prednášková činnosť

8.1 Publikačná činnosť (zoznam je uvedený v prílohe C)

Tabuľka Štatistika vybraných kategórií publikácií

PUBLIKAČNÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	Počet v r. 2022/ doplnky z r. 2021
1. Vedecké monografie a monografické štúdie vydané v domácich vydavateľstvách (AAB, ABB)	0 / 0
2. Vedecké monografie a monografické štúdie vydané v zahraničných vydavateľstvách (AAA, ABA)	0 / 0
3. Odborné monografie, vysokoškolské učebnice a učebné texty vydané v domácich vydavateľstvách (BAB, ACB, CAB)	1 / 0
4. Odborné monografie a vysokoškolské učebnice a učebné texty vydané v zahraničných vydavateľstvách (BAA, ACA, CAA)	0 / 0
5. Kapitoly vo vedeckých monografiách vydaných v domácich vydavateľstvách (ABD)	0 / 0
6. Kapitoly vo vedeckých monografiách vydaných v zahraničných vydavateľstvách (ABC)	0 / 0
7. Kapitoly v odborných monografiách, vysokoškolských učebniciach a učebných textoch vydaných v domácich vydavateľstvách (BBB, ACD)	0 / 0
8. Kapitoly v odborných monografiách, vysokoškolských učebniciach a učebných textoch vydaných v zahraničných vydavateľstvách (BBA, ACC)	0 / 0
9. Vedecké práce registrované v Current Contents Connect (ADCA, ADCB, ADDA, ADDB)	0 / 0
10. Vedecké práce registrované vo Web of Science Core Collection alebo Scopus (ADMA, ADMB, ADNA, ADN B)	0 / 0
11. Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch (ADFA, ADFB)	0 / 0
12. Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch (ADEA, ADEB)	0 / 0
13. Vedecké práce v domácich recenzovaných zborníkoch (AEDA)	0 / 0
14. Vedecké práce v zahraničných recenzovaných zborníkoch (AECA)	0 / 0
15. Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách (AFB, AFD)	0 / 0
16. Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách (AFA, AFC)	0 / 0
17. Vydané periodiká evidované v CCC, WoS Core Collection, SCOPUS	0
18. Ostatné vydané periodiká	0
19. Zostavovateľské práce knižného charakteru (FAI)	0 / 0
20. Preklady vedeckých a odborných textov (EAJ)	0 / 0
21. Heslá v odborných terminologických slovníkoch a encyklopédiách (BDA, BDB)	0 / 0
22. Recenzie v časopisoch a zborníkoch	0 / 0

(EDI)	
-------	--

Evidujú sa len tie práce zamestnancov a doktorandov, v ktorých je uvedená afiliácia k organizácii

Tabuľka Ohlasy

OHLASY	Počet v r. 2021/ doplňky z r. 2020
Citácie vo WOS (1.1, 2.1)	1 / 0
Citácie v SCOPUS (1.2, 2.2)	0 / 0
Citácie v iných citačných indexoch a databázach (9, 10, 3.2, 4.2)	0 / 0
Citácie v publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch (3, 4, 3.1, 4.1)	10 / 0
Recenzie na práce autorov z organizácie (5, 6, 7, 8)	5 / 0

8.2 Aktívna účasť na vedeckých podujatiach

Tabuľka Vedecké podujatia

Prednášky a vývesky na medzinárodných vedeckých podujatiach	
Prednášky a vývesky na národných vedeckých podujatiach	1

8.3 Prednášková činnosť pracovníkov organizácie SAV

Názov podujatia	Miesto	Dátum	Školiteľ/ prednášateľ	Počet účastníkov
Akreditácia a publikačná činnosť	online (ZOOM)	5.4.2022	A. Doktorová (porada riaditeľov)	56
Akreditácia a publikačná činnosť	online (ZOOM)	8.4.2022	A. Doktorová (pre spracovateľov EPCA)	43
Periodické hodnotenie tvorivej činnosti	online (ZOOM)	26.4.2022	A. Doktorová (pre spracovateľov EPCA)	38
Duálna kategorizácia evidencie publikačnej činnosti a ohlasov v SAV (seminár)	Aula SAV	24.10.2022	A. Doktorová, G. Straková, L. Džimová, S. Szighardt, N. Pastorková (pre spracovateľov EPCA)	57
Digitalizácia historických zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i.	ŠVK BB	10.12.2022	I. Kollárová (vedecká konferencia Digital Humanities - Nástroje sprístupňovania historického dedičstva)	
Úvod do informačnej gramotnosti (EIZ – elektronické informačné zdroje)	ÚK SAV (študovňa)		Z. Žiaková (pre doktorandov)	10
Úvod do informačnej gramotnosti (EIZ – elektronické informačné zdroje)	ÚK SAV (študovňa)		P. Štefek (pre študentov – Gymnázium J. Hronca)	20

9. Spolupráca

9.1 Medzinárodná spolupráca

V rámci medzinárodnej spolupráce ÚK SAV, v. v. i. predovšetkým spolupracuje so 145 výmennými partnermi z 28 krajín sveta a s dodávateľmi elektronických databáz.

V roku 2022 pokračovala ÚK SAV v zabezpečovaní činnosti redakčného pracoviska európskeho elektronického časopisu akadémií vied krajín V4 „**The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities**“.

Na vlastné náklady alebo na náklady pozývajúcej strany sa zamestnanci knižnice zúčastnili týchto podujatí:

Názov podujatia/akcie	Miesto	Dátum	Meno pracovníka	Počet dní
Archívny výskum	Budapešť, Maďarsko	29.– 31.3.2022	I. Kollárová	3

9.2 Spolupráca s inštitúciami

Ústredná knižnica SAV, v. v. i. (ÚK SAV, v. v. i.) v priebehu roka 2022 aktívne spolupracovala s viacerými inštitúciami. Štruktúru spolupracujúcich inštitúcií tvoria v zásade najmä knižnice, resp. inštitúcie zastupujúce knihovnícku agendu v spoločnosti, ale aj akademické inštitúcie a technologické spoločnosti, a to nie len z domáceho prostredia, ale aj zo zahraničia.

Z pohľadu knižníc ide predovšetkým o Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) a Slovenskú národnú knižnicu v Martine.

Od roku 2022 má ÚK SAV, v. v. i. aj svojho zástupcu (riaditeľ) v Ústrednej knižničnej rade – poradný orgán Ministra kultúry SR.

ÚK SAV, v. v. i. aktívne spolupracuje aj s vedecko-akademickými inštitúciami, ktoré ponúkajú študijné odbory knihovníckeho zamerania. Patrí sem Žilinská univerzita v Žiline (Fakulta humanitných vied, Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva) a Univerzita Komenského v Bratislave (Filozofická fakulta ÚK, Katedra knižničnej a informačnej vedy).

ÚK SAV, v. v. i. je kolektívnym členom Slovenskej asociácie knižníc (SAK), niektorí zamestnanci sú individuálnymi členmi Spolku slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK) ako aj o. z. Kultúra+. Ide o profesijné združenia, ktorých cieľom je rozvoj knihovníctva a knižníc a zlepšenie postavenia knihovníckej profesie na Slovensku.

Medzi stabilných inštitucionálnych spolupracovníkov ÚK SAV, v. v. i. patrí aj Evanjelická cirkev na Slovensku – vlastník historického fondu, ktorého je ÚK SAV, v. v. i. správcom. Rok 2022 priniesol aj rekonštrukciu Lyceálnej knižnice v Bratislave (LK), a nutne aj plánované sťahovanie historického fondu starých tlačí.

V roku 2022 ÚK SAV, v. v. i. pokračovala v spolupráci aj so súkromným sektorom – technologické spoločnosti Tempest/Alanata a Piql AS a , s ktorými v roku 2022 riešila pilotné projekty: pilotný projekt lokálneho knižnično-informačného systému (KIS) – open source riešenie založené na systéme KOHA (Tempest/Alanata) a so spoločnosťou Piql AS sa riešil medzinárodný projekt na dlhodobú archiváciu digitálneho obsahu – eArchiving of Engineering and Science Library.

9.3 Účast' na výstavách

ÚK SAV sa podieľala na výbere vystavovanej literatúry pre výstavy Akadémia – Jar, Jeseň (Slovart GTG) a výstave s Megabooks, ktoré sa konali v priestoroch na Klemensovej v priestoroch knižnice a v priestoroch Auly SAV.

ÚK SAV sa zúčastnila podujatia - Vedecký veľtrh 2022, ktorý sa konal na jeseň 2022 na námestí NC Eurovea. UK SAV, v. v. i. prezentovala svoje knižnično-informačné služby, nové vedecké publikácie a elektronické zdroje pre vedcov, bádateľov a študentov.

9.4 Členstvo v redakčných radách časopisov

Mgr. Michal Sliacky – člen redakčnej rady časopisu ITLib: informačné technológie a knižnice.

Mgr. Michal Sliacky – člen redakčnej rady časopisu Knižnica.

9.5 Členstvo v komisiách SAV

Mgr. Andrea Doktorová – člen Komisie SAV pre informačné a komunikačné technológie.

10. Hospodárenie organizácie

10.1 Výdavky organizácie

Tabuľka 10a Výdavky organizácie (skutočnosť k 31. 12. 2022 v €)

Typ organizácie (v. v. i.)		Zdroje, z ktorých sa kryli jednotlivé výdavky			
Výdavky	Spolu	kapitola SAV (111)	iné štátne a verejné zdroje	ostatné zdroje	% krytia z kapitoly SAV
1. Bežné výdavky	986 712,50	981 342,77	3 569,28	1 800,45	99,46
z toho:					
mzdy (610)	458 767,25	458 017,25	750,00	0,00	99,84
poistné a príspevok do poisťovní (620)	159 471,53	159 207,52	264,01	0,00	99,83
tovary a služby (630)	356 393,49	352 037,77	2 555,27	1 800,45	98,78
bežné transfery (640)	12 080,23	12 080,23	0,00	0,00	100,00
2. Kapitálové výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00	0
z toho:					
obstarávanie kapitálových aktív	0,00	0,00	0,00	0,00	0
kapitálové transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	0

V rámci rozboru hospodárenia je potrebné uviesť, že **výdavky Ústrednej knižnice SAV, v. v. i. (ÚK SAV, v. v. i.)** boli realizované – popri zdroji 111 vo výške **981 342,77 €**, tiež z dvoch mimorozpočtových zdrojov:

- **výdavky zo zdroja 14** – iné štátne a verejné zdroje boli vo výške **2 516,46 €**,
- **výdavky zo zdroja 46** – zahraničné granty boli vo výške **1 800,45 €** (79490001-Zahraničné Granty – 46),
- medzi **výdavky sa počíta aj vratka za APVV z roku 2021**, ktorú ÚK SAV, v. v. i. zaplatila v januári 2022 vo výške **1052,82 €**.

Tieto sumy sú zahrnuté v Tabuľke 12c Zdroje príjmov organizácie (skutočnosť k 31. 12. 2022 v €)

Tabuľky a rozbor hospodárenia predkladáme sumárne za celý rok.

Mimorozpočtové prostriedky (zdroj 14) vo výške **3 964,00 €** boli čerpané na jeden domáci APVV projekt:

Projekt APVV–19–0524 Chronológia dejín knižníc na Slovensku od počiatkov do roku 2020 (Chronologia historiarum bibliothecarum ab initio usque ad annum 2020). Projekt bol spustený 1. 7. 2020 a jeho ukončenie je naplánované na 30. 6. 2024.

Položky **bežných priamych a bežných nepriamych nákladov rozpočtu** boli čerpané podľa schváleného rozpočtu (rozpočet na rok **2022** v sume **3 964,00 €**) nasledovne:

Z položky **bežne priame náklady** boli čerpané:

- položka **mzdové náklady** – **750,00 €** (mzda pre riešiteľku),

- položka **odvody do poisťovní** za mzdové náklady – **264,01 €** (odvody zo mzdy pre riešiteľa),
- položka **cestovné** – **468,75 €** (služobné cesty – riešitelia).
- položka **materiál** – **198,70 €** (hard disk pre riešiteľku),
- položka **služby** – **835,00 €** (preklad odbornej literatúry 335,00 €, reštaurovanie historických tlači 500,00 €)

Z položky **bežné nepriame náklady** neboli prostriedky čerpané.

Z rozpočtu **3 964,00 €** bolo vyčerpaných **2 516,46 €**, t. j. nedočerpaný zostatok **1 447,54 €** bude Žilinskej univerzite v Žiline vrátený.

Ďalšie mimorozpočtové prostriedky (zdroj 46 – Granty a transfery (mimo zdroja 111) predstavujú sumu **21 808,10**. Suma **1 800,45 €** bola vyčerpaná na HW zabezpečenie riešenia projektu a zostatok **20 007,65 €** bol prenesený do roka 2023 a bude minutý v súlade s cieľmi projektu.

Aj v roku 2022 ÚK SAV, v. v. i. čerpala prostriedky v minulých rokoch spadajúce do medzirezortného programu (**OEK Informačné technológie**) financované zo štátneho rozpočtu, kde sa rozpočtovali bežné a kapitálové výdavky na nákup tovarov alebo služieb, ktoré možno priradiť k obstaraniu a prevádzke informačných systémov alebo k potrebnej infraštruktúre pre prácu s IS.

Bežné výdavky zo zdroja **111** dosiahli skutočnosť čerpania celkom **981 342,77 €**.

- z toho boli poskytnuté **352 037,77 €** (zdroj 111) na **tovary a služby** (630)
 - z toho boli poskytnuté **účelové prostriedky** na zabezpečenie celoakademických úloh spolu vo výške **335 114,45 €**, z toho:
 - na informačné zdroje – **293 561,87**,
 - na elektronizáciu knižníc – **38 537,54 €**,
 - na teplo a TUV – **3 015,04 €**.

Čerpanie účelových prostriedkov na obstaranie **informačných zdrojov** bolo (tlačené i elektronické) **289 029,67 €**. Z toho:

- **elektronické informačné zdroje** predstavujú **218 022,10 €** (ide o elektronické vedecké databázy, obstarávané ako predplatné na ročnej báze, **209 245,07** –a e-knihy, obstarávané ako trvalý nákup do knižničného fondu ÚK SAV – **8 777,03 €**),
- **tlačené informačné zdroje**, obstarávané ako knižničný fond ÚK SAV, predstavujú **39 626,52 €**,
- **periodiká** (výmena, pre ústavy SAV do fondu ÚK SAV) – **31 381,05 €**.

K obstaraniu informačných zdrojov patria aj nasledovné výdavky – spolu **3 536,20 €**:

- realizácia medziknižničnej výpožičnej služby – **2 672,15 €** (MVS – 1 404,00 €, MMVS – 1 268,15 €),
- poštovného za dokumenty odosielané v rámci výmeny **864,05 €**

Na „IFLA vouchery“ sa minulo **996,00 €** (120 ks v hodnote 8,00 € = spolu 960,00 €, 9 ks v hodnote 4,00 € = spolu 36 €).

Spolu skutočnosť čerpaných účelových prostriedkov na obstaranie **informačných zdrojov vrátane poštovného a MVS a MMVS** bola celkom **293 561,87 €**.

Účelové prostriedky na elektronizáciu ÚK SAV, v. v. i. boli čerpané aj v roku 2022, a to nasledovne:

- **2 421,15 €** – poplatky za knižnično-informačný systém VIRTUA,
- **24 324,00 €** – systém na evidenciu EPCA, vrátane modulu digitálny repozitár (software ARL,)
- **2 520,00** – úpravy software ARL pre potreby novej vyhlášky o EPC,
- **2 736,00 €** – podpora a údržba systému HAN (vzdialený prístup do elektronických informačných zdrojov),
- **1 121,70 €** na IP telefónia,
- **218,57 €** na prevádzku tlačiarň,
- **672,00 €** AV systém ESET na rok 2022,
- **1785,00 €** AV systém ESET na tri roky (2023 – 2025),
- **140,69 €** grafický SW CANVA na rok 2022,
- **155,43 €** komunikačný online nástroj ZOOM na rok 2022,
- **173,35 €** – dochádzkový systém (software od ATOS),
- **2 269,65 €** – výmena zastaranej IKT infraštruktúry.

Skutočnosť čerpania bežných prostriedkov na automatizáciu knižnice bez spotrebného materiálu bola **38 537,54 €** (bývalý program 0EK).

Z ostatných prevádzkových nákladov (OTAS – nie účelové prostriedky) najväčšie čiastky boli vynaložené na:

- energie: 8 517,65 €,
- vodné, stočné: 2 121,71 €,
- poštové a telekomunikačné služby 5 545,69 €,
- dopravné náklady (PHM, poistenie, servis, ...) 2 207,40 €,
- za úhradu členského v medzinárodnej organizácii PILA (Crossref), (249,00 €) a poplatky za pridelené DOI (669,00 €): 478,03 €,
- digitalizácia starých tlačí a ich následné kompletne kurátorstvo a spracovanie ako výskumných dát pre účely dlhodobej digitálnej ochrany – 13 296,00 €,
- prídely do sociálneho fondu 4 359,27 €.

Ostatné prevádzkové náklady ÚK SAV, v. v. i., presahujúce rozpočtové zdroje (okrem zdroja 111) boli kryté aj zo iných zdrojov ako sú príjmy z predaja výrobkov a služieb a mimorozpočtové zdroje (granty).

Bežné transfery 12 080,23 € boli vynaložené nasledovne:

- na nemocenské dávky – 4 589,81 €
- úhrada členského do Slovenskej asociácie knižníc – 180,- €
- príspevok na stravné – 7 310,42 €

Kapitálové výdavky ÚK SAV, v. v. i. pridelené neboli.

10.2 Zdroje financovania organizácie

Tabuľka 10b Zdroje financovania organizácie (skutočnosť k 31. 12. 2022 v €)

Typ organizácie (v. v. i.)	Z toho kategórie
----------------------------	------------------

Zdroje	Spolu	Kapitálové zdroje	zdroje na mzdy (610)	zdroje na odvody do poisťovní (620)	zdroje na transfery partnerom projektov
Spolu	1 062 924,35	0,00	458 767,25	159 471,53	0,00
1. kapitola SAV (111)	1 062 924,35	0,00	458 017,00	159 207,52	0,00
z toho:					
VEGA					
MVTS výskumné projekty					
MVTS podpora					
SASPRO/MOREPRO					
Vydávanie časopisov					
Vedecká výchova (štipendiá)					
OTAS (630)	356 393,49	0,00	0,00	0,00	0,00
2. ŠF EÚ vr. fin. zo ŠR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. medzinárodné grantové projekty	1 800,45	0,00	0,00	0,00	0,00
z toho H2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. iné štátne a verejné zdroje (spolu)	2 516,46 €	0,00	750,00	264,01	0,00
z toho:					
APVV	2 516,46 €	0,00	750,00	264,01	0,00
podpora z kapitoly MŠVVaŠ SR (stimuly)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. ostatné zdroje	6 409,89 €	0,00	0,00	0,00	0,00
z toho:					
príjmy z prenájmu					
príjmy z podnikateľskej činnosti					
príjmy z expertnej činnosti a služieb	6 409,89 €	0,00	0,00	0,00	0,00

Celkové príjmy ÚK SAV, v. v. i. v roku 2022 ale po úpravách predstavujú **1 095 106,34 €**, ich skladba je nasledovná:

- **1 062 924,35 €** – kapitola SAV (zdroj 111),
- **6 409,89 €** – príjmy z predaja výrobkov a služieb a iné príjmy
 - **6 039,69 €** – **poplatky za knižničné činnosti** (registračný čitateľský poplatok, sankčné poplatky, poplatky za iné knižničné a medziknižničné služby). Zvyšok boli iné príjmy:
 - 270,56 € – za porušenie predpisov,
 - 80,26 € – dobropisy,
 - 4,38 € – vratky – zúčtovanie sociálneho fondu
 - 15,00 € – iné

a mimorozpočtové zdroje (granty a transfery – mimo zdroja 111) predstavujú **25 772,10 €**:

- **21 808,10 €** (zdroj 46 – zahraničné granty,

- **3 964,00 €** (zdroj 14c – tuzemské granty).

Aktuálne zmeny právneho stavu ÚK SAV, v. v. i. – zmena hospodársko-právnej formy verejnej výskumnej inštitúcie, ku ktorej došlo v zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii k 1. 1. 2022 – majú aj praktické využitie v praxi.

ÚK SAV mala do konca roka 2021 len výdavkový účet a keď sa finančné prostriedky neminuli, tak prepadli. Vďaka zmene hospodársko-právnej formy verejnej výskumnej inštitúcie má ÚK SAV, v. v. i. od 1. 1. 2022 už len bežné účty, kde finančné prostriedky zostávajú a zdroj 111 sa mení na 131M – prostriedky štátneho rozpočtu za rok 2022. Aj príspevkové organizácie a aj ÚK SAV, v. v. i. môže míňať finančné prostriedky, ktoré dostala po 31. 7. aktuálneho roka až do 31. 3. nasledujúceho roka (EK 630). Tento postup je podľa zákona o rozpočtových pravidlách 523/2004 § 8 ods. 5.

V prípade ÚK SAV, v. v. i. je rozdiel medzi príjmami a výdavkami za rok 2022 (v rámci zdroja) je nasledovný:

- **príjmy – 1 062 924,35 €,**
- **výdavky – 981 342,77 €.**

Zostatok 81 581,58 €, ktorý má UK SAV, v. v. i. na účte ako **zdroj 131M** bude použitý v roku 2023 v súlade s čerpaním účelových financií na vopred vymedzený účel. V prípade ÚK SAV, v. v. i. ide primárne o nákup vedeckých informačných zdrojov a elektronizáciu.

11. Informácie o aktivitách súvisiacich s uplatňovaním princípov rodovej rovnosti

Pripojenie sa k Plánu rodovej rovnosti Slovenskej akadémie vied 2021 – 2024 dňa 21. 12. 2022.

11.1 Stručné hodnotenie stavu uplatňovania princípov rodovej rovnosti v organizácii, súvisiace aktivity a opatrenia

11.2 Rodová skladba hlavných riešiteľov (vedúcich) projektov

Tabuľka 11a Rodová skladba hlavných riešiteľov domácich projektov

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Organizácia SAV je nositeľom projektu			Organizácia SAV je zmluvným partnerom		
	Počet	Hlavný riešiteľ		Počet	Hlavný riešiteľ za organizáciu	
		Muž	Žena		Muž	Žena
1. Projekty VEGA	0	0	0	0	0	0
2. Projekty APVV	0	0	0	1	0	1
3. Projekty EŠIF/OP ŠF	0	0	0	0	0	0
4. Projekty SASPRO, MoRePro, IMPULZ	0	0	0	0	0	0
5. Iné projekty (FM EHP, Vedecko-technické projekty, na objednávku rezortov a pod.)	0	0	0	0	0	0

12. Vyznamenania, ocenenia a ceny udelené pracovníkom organizácie v roku 2022

Neudelené

13. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (Zákon o slobode informácií)

ÚK SAV nezaznamenala žiadnu priamu žiadosť v roku 2022.

14. Problémy a podnety pre činnosť SAV

- Významnou agendou, ktorá má vplyv na celú akademickú obec SAV je zabezpečenie elektronických informačných zdrojov (EIZ) pre SAV na obdobie rokov 2023 – 2026. Databázy by mali byť aj v novom období obstarávané na národnej úrovni prostredníctvom CVTI SR. Ide o nasledovné databázy: Web of Science, SCOPUS, ScienceDirect, SpringerNature, SpringerLink, Wiley Online Library.

Centralizovaný model zabezpečenia prístupov so spolufinancovaním bol v SAV využitý už v roku 2019, 2020, 2021, pričom rok 2022 bol posledným rokom, ktorý je – z pohľady EIZ – plne zabezpečený. ÚK SAV, v. v. i. intenzívne upozorňovala dlhodobo na to, že v roku 2022 bol najvyšší čas na to, aby SAV, CVTI SR a výskumné univerzity na Slovensku riešili zabezpečenie prístupov do vyššie uvedených databáz, a to aj vrátane modelu „publish“ na roky 2023 a ďalej s využitím nového programového obdobia (cez ŠF). Do konca roka 2022 však k jasnemu riešeniu nedošlo. Na úrovni P SAV došlo ale k dohode, že počnúc rokom 2022 a ďalej, budú účelové prostriedky na obstaranie prístupov do EIZ, rozpisované do rozpočtu ÚK SAV, v. v. i., nakoľko ide o agendu, ktorá sa systémovo rieši v knižnici a hospodársko-právna forma verejnej výskumnej inštitúcie, ku ktorej došlo 1. 1. 2022, vytvára na toto vhodnejšie podmienky.

Uvažujúc o tom, že model by pokračoval a SAV by bola naďalej v konzorciu s CVTI SR, tak je nutné počítať s navyšovaním cien. Do zoznamu databáz pribudla databáza Web of Science. Tú v minulosti celé obdobie (2008 – 2022) plne zastrešovala platba z národných projektov CVTI SR a SAV zaň priamo neplatila.

Pokiaľ by sa ale SAV odčlenila od konzorcií, ktoré sa riešia v CVTI SR, tak by ceny pre SAV boli oveľa vyššie, ako sú ceny vyrokované na niekoľko rokov dopredu na úrovni konzorcia. Podobná situácia je aj v oblasti modelov „publish“, kde veľkí vydavatelia riešia tieto modely spravidla len na národnej úrovni, a preto je potrebné zdôrazňovať a apelovať na to, aby CVTI SR pokračovalo v centrálnom obstarávaní prístupov národných konzorcií (vrátane vyjednávania modelu publish & read). Centralizovaný model zabezpečenia EIZ je overený, je efektívnejší a znižuje aj administratívnu záťaž s obstarávaním.

- Ani v roku 2022 nedošlo k zmene legislatívy, ktorá opätovne zaradí ÚK SAV, v. v. i. medzi knižnice s právom na povinný výtlačok, a to konkrétne 1 ks. odborných a vedeckých periodík a publikácií vydávaných na Slovensku. Vláda SR v rámci „lex korona“ výrazne redukovala počty odberateľov povinných výtlačkov, pričom z ich zoznamu vypustila aj ÚK SAV, v. v. i. Tento fakt ochudobňuje akademickú obec SAV o mnohé domáce vedecké a odborné informačné zdroje a následne prirodzene generuje aj nové finančné nároky na efektívne plnenie jednej z prioritných úloh ÚK SAV, v. v. i.
- ÚK SAV, v. v. i. naďalej poukazuje na potrebu formovania inštitucionálnej stratégie konceptu Open Science – otvorenej vedy v prostredí SAV. Stratégia by mala, okrem iného, riešiť aj rozhodnutie, či SAV začne realizovať budovanie vlastného digitálneho repozitára na výskumné dáta alebo sa zapojí do už existujúcich domácich alebo medzinárodných infraštruktúr. V tejto súvislosti ÚK SAV, v. v. i. navrhuje aktívne komunikovať s CVTI SR ohľadom možností využívania pripravovanej národnej infraštruktúry na podporu vedy a výskumu (možná eliminácia nákladov SAV na budovanie a prevádzku vlastnej alebo komerčnej infraštruktúry),
- ÚK SAV, v. v. i. upozorňuje, že je nevyhnutné venovať aj naďalej veľkú pozornosť publikačnej gramotnosti, dátovej gramotnosti a publikačnej etike, zacielenej najmä (ale nie len) na mladých vedcov SAV. Keďže súčasný koncept vedy a vedeckej komunikácie kladie

mimoriadne veľké nároky na autorov a ich schopnosti presadiť sa v globálnom prostredí akademického publikovania, je potrebné naďalej klásť dôraz aj na nástrahy, ktoré sú spojené s akademickým publikovaním (predátorské publikačné praktiky) a taktiež aj na otázky plagiátorstva pri písaní autorských textov. S nástupom internetových aplikácií a systémov na písanie vedeckých článkov založených na umelej inteligencii (AI) je pozitívne, že sa už začali riešiť čiastkové aktivity na kontrolu originality autorských textov v prostredí SAV. Tieto aktivity bude potrebné aj naďalej rozvíjať a akcelerovať. V tejto súvislosti je ÚK SAV, v .v. i. pripravená zohrávať, v spolupráci s Predsedníctvom SAV, aktívnu úlohu, pričom možno do budúcnosti počítať aj s požiadavkou na personálne posilnenie Odboru na podporu vedy ÚK SAV, v. v. i.

- ÚK SAV, v. v. i. v rámci širšej agendy Open Science – otvorená veda – podporuje aj Citizen Science – ideu občianskej vedy v prostredí SAV. V zásade ide o zapájanie občanov/laickej verejnosti do riešenia vedeckých projektov SAV. Približuje vedu ľuďom a ľuď vedy. Spôsob zapojenia sú rôzne, často sprostredkované modernými technológiami, vďaka čomu sa občianskym vedcom/vedkyňou môže stať ktokoľvek – žiaci a študenti, pedagógovia, amatérski záujemcovia o vedu, ľudia pracujúci v iných odvetviach, či seniori. Občania ako dobrovoľníci sa najčastejšie aktívne podieľajú na zbere materiálu, údajov alebo pozorovaniach v teréne, prípadne na spracovaní dát pomocou mobilných aplikácií. V niektorých typoch projektov však môžu občania prispievať ku každej fáze výskumu od polozenia vedeckej otázky, cez dizajn výskumu, zber a analýzu dát, až po komunikáciu výsledkov. Participácia verejnosti vo výskume SAV môže otvoriť nové možnosti nielen pre rozvoj vedy v SAV, ale aj spoločnosti – občania majú možnosť zmysluplne tráviť čas, vzdelávať sa a v praxi získavať nové zručnosti, prostredníctvom vlastného zážitku získavajú bližšiu predstavu o vede a metódach riešenia problémov na základe dôkazov. Občianska veda môže priniesť SAV mnohostranné benefity a k najcennejším z nich patrí vytváranie príležitostí pre budovanie dôvery medzi vedeckou komunitou a verejnosťou.
- ÚK SAV, v. v. i. je už dlhé obdobie súčasťou projektu štátneho informačného systému KIS3G, ktorý združuje subjekty používajúce integrovaný knižnično-informačný systém (KIS) Virtua, ktorý je v správe a v gescii Slovenskej národnej knižnice v Martine. Aktuálnou otázkou je dlhodobá udržateľnosť fungovania KIS Virtua, ktorá sa už dlhodobo ukazuje ako problematická a nestabilná. Do úvahy pripadá open source riešenie hostované na cloude v nejakej technologickej spoločnosti alebo licencia na využívanie komerčného KIS. Každé riešenie má svoje výhody aj nevýhody a svoje finančné nároky.
- ÚK SAV, v. v. i. naďalej podporuje revitalizáciu areálu SAV na Patrónke ako aj riešenie budovy Pavilónu spoločenských vied SAV. ÚK SAV, v. v. i. v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že v rámci systémového riešenia treba brať zreteľ aj na požiadavku ÚK SAV, v. v. i. na vybudovanie centrálného depozitného knižničného skladu, ktorá sa z roka na rok stáva urgentnejšia.
- Legislatívne zmeny v roku 2022, hlavne novelizácia zákona 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja, priniesli v súvislosti s budovaním Centrálného registra publikačnej činnosti pre v. v. i. rovnaké povinnosti, ako sú zákonom uložené pre vysoké školy. Aktívna spolupráca s CREPČ ale nateraz nenastala, aj keď ÚK SAV, v. v. i. spracovateľov na tento moment v rámci možností vlastnej databázy ARL pripravuje. Súvisí to aj s tým, že je v platnosti ponechaná vyhláška 397/2020 Z. z., a žiadna nová sa nepripravuje, aj keď to zákon predpokladá. Akú stratégiu má SAV zaujať? Je možné zákonné ustanovenia (teda to, čo hovorí priamo zákon) ignorovať? Je viacero situácií, kedy sa od žiadateľa vyžaduje predloženie publikačných výstupov podľa vyhlášky MŠVVaŠ SR. Kým v porovnaní s vyhláškou 456/2012 Z. z. rozdiely v kategorizácii podľa vyhlášky a smernice SAV boli zanedbateľné,

teraz sú diametrálne odlišné. Teda, aj keby SAV napokon reálne do CREPČ neprispievala (vedenie SAV ale verejne deklaruje, že by systém hodnotenia vedeckých publikácií mal byť v akademickej sfére v SR jednotný, napokon aj legislatívny zámer bol taký), je dobré, že SAV systém kategorizácie v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR vo vlastnej databáze už aplikuje.

Správu o činnosti organizácie SAV spracoval(i):

PhDr. Natália Pastorková, +421 2 5479 3831 kl. 112

riaditeľ Ústrednej knižnica SAV, v. v. i.

Prílohy

Príloha A

Zoznam zamestnancov a doktorandov organizácie k 31.12.2022

Zoznam zamestnancov podľa štruktúry

	Meno s titulmi	Úväzok (v %)	Ročný prepočítaný úväzok
Odborní pracovníci s VŠ vzdelaním (ostatní zamestnanci)			
1.	Mgr. Zuzana Babulíková	100	1.00
2.	Mgr. Andrea Doktorová	100	1.00
3.	Mgr. Lenka Džimová	100	1.00
4.	Mgr. Katarína Hrnčiarová	100	1.00
5.	Mgr. Henrieta Hrušková	100	1.00
6.	Bc. Matúš Juriček	100	1.00
7.	doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.	100	1.00
8.	Mgr. Katarína Kováčová	100	1.00
9.	Ing. Michal Mesár	100	1.00
10.	Mgr. Michaela Mesárová	100	0.00
11.	Ing. Táňa Mončáková	50	0.50
12.	PhDr. Natália Pastorková	100	1.00
13.	Mgr. Andrea Pethő	100	1.00
14.	Mgr. Michal Selecký	100	1.00
15.	Mgr. Michal Sliacky	100	1.00
16.	Mgr. Gabriela Straková	100	1.00
17.	Mgr. Silvia Szighardt	100	1.00
18.	Ing. Daniela Šopáková	100	1.00
19.	Bc. Peter Štefek	100	1.00
20.	Mgr. Martina Terneniová	100	1.00
21.	Mgr. Lukáš Vician	100	1.00
22.	Mgr. Zuzana Žiaková	100	1.00
Odborní pracovníci ÚSV			
1.	Zuzana Gabauerová	100	1.00
2.	Miroslav Krejčí	100	0.42
3.	Jana Krejčiová	100	1.00
4.	Helena Sadecká	100	1.00
5.	Jana Trojáková	100	1.00

Ostatní pracovníci			
1.	Edita Barányiová	50	0.10
2.	Jana Kliková	100	1.00

Zoznam zamestnancov, ktorí odišli v priebehu roka

	Meno s titulmi	Dátum odchodu	Ročný prepočítaný úväzok
Odborní pracovníci ÚSV			
1.	Vladimír Tomašových	30.6.2022	0.50

Zoznam doktorandov

	Meno s titulmi	Škola/fakulta	Študijný odbor
Interní doktorandi hrazení z prostředkov SAV			
<i>organizácia nemá interných doktorandov hrazených z prostředkov SAV</i>			
Interní doktorandi hrazení z iných zdrojov			
<i>organizácia nemá interných doktorandov hrazených z iných zdrojov</i>			
Externí doktorandi			
<i>organizácia nemá externých doktorandov</i>			

Zoznam zamestnancov prijatých do jedného roka od získania PhD.

	Meno s titulmi	Dátum obhajoby	Dátum prijatia	Úväzok (v %)
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------

Zoznam emeritných vedeckých zamestnancov

	Meno s titulmi
--	-----------------------

Príloha B

Projekty riešené v organizácii

Medzinárodné projekty

Programy: 5RP

1.) (*eArchiving of Engineering and Science Library*)

Zodpovedný riešiteľ: Ivona Kollárová
Trvanie projektu: 1.8.2021 / 1.6.2023
Evidenčné číslo projektu:
Organizácia je koordinátorom projektu: áno
Koordinátor: Ústredná knižnica SAV, v. v. i.
Počet spoluriešiteľských inštitúcií: 0
Čerpané financie: -

Dosiahnuté výsledky:

Testovanie piqlConnect a návrhy jeho úprav - tvorba metadát Dublin Core, konverzia metadát XML do Dublin Core. Online školenia k problematike e-Archiving. Digitalizácia Školského archívu Evanjelického lýcea v Bratislave. Účasť na konferencii Digital Humanities - Nástroje sprístupňovania historického dedičstva – prednáška: Digitalizácia historický zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i.

Publikácia: KOLLÁROVÁ, Ivona. Digitalizácia historických zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i. = Digitalization of historical collections in the Central Library of Slovak Academy of Sciences. In Digital humanities : nástroje sprístupňovania historického dedičstva. 1. vyd. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2022, s. 22-23.

Domáce projekty

Programy: APVV

1.) Chronológia dejín knižníc na Slovensku od počiatkov do roku 2020 (*Chronologia historiarum bibliothecarum ab initio usque ad annum 2020*)

Zodpovedný riešiteľ: Ivona Kollárová
Trvanie projektu: 1.7.2020 / 30.6.2024
Evidenčné číslo projektu: projekt APVV–19–0524
Organizácia je koordinátorom projektu: nie
Koordinátor: Žilinská univerzita v Žiline
Počet spoluriešiteľských inštitúcií: 0
Čerpané financie: APVV: 3964 €

Dosiahnuté výsledky:

Stretnutia riešiteľského tímu a rozdeľovanie úloh sa uskutočnilo v októbri 2022. Bol uskutočnený výskum dejín knižnično-informačnej siete SAV od jej počiatkov do súčasnosti. Výstupom výskumu je Chronológia knižnično-informačnej siete SAV ako podklad pre ďalšie skúmanie hlavných aspektov vývoja siete. Pokračoval základný výskum - primárna heuristika a excerpovanie

kľúčových slov za účelom tvorby terminologického slovníka, typologické delenie pramenných dokumentov a tvorba pojmových máp. Pripravila sa stratégia výskumu dejín knižnično-informačnej siete SAV prostredníctvom metodológie oral history.

Príloha C

Publikačná činnosť organizácie (generovaná z ARL)

AFH Abstrakty príspevkov z domácich konferencií

- AFH01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Digitalizácia historických zbierok v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i = Digitalization of historical collections in the Central Library of Slovak Academy of Sciences. In Digital humanities : nástroje sprístupňovania historického dedičstva. 1. vyd. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 2022, s. 22-23. ISBN 978-80-8227-012-2. (Digital humanities – nástroje sprístupňovania historického dedičstva)

BAB Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách

- BAB01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Landerer : vydavateľ v premenách 18. storočia. 1. vyd. Bratislava : Literárne a informačné centrum, 2022. 101 s. ISBN 978-80-8119-147-3

Ohlasy (citácie):

AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

- AAB01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Vydavatelia v 18. storočí : trilógia k dejinám typografického média. 1. vyd. Bratislava : Veda, 2006. 182 s. ISBN 80-224-0889-1
Citácie:
1. [2.1] KORDOS, Jozef. *The Narrative Techniques in Matthias Bel's Knowledge of the Tekov County*. In *SLOVENSKA LITERATURA*. ISSN 0037-6973, 2021, vol. 68, no. 1, pp. 1-18. Dostupné na: <https://doi.org/10.31577/slovlit.2021.68.1.1>, Registrované v: WOS
2. [3.1] ŠPÁNIOVÁ, M. *Social Influences on the Typographic Medium in the Reformation and Counter-Reformation Period in Bratislava, the Capital of Hungary*. IN *Z Badań nad Książką i Księgozbiórami Historycznymi*, 2021, vol. 15, no. 3, s. 357-374. ISSN 1897-0788.
3. [4.1] BÔBOVÁ, M. – DANKOVÁ, M. *Zakázané knihy vo fonde Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici*. IN *Knižnica*, 2021, roč. 22 č. 1, s. 49-55. ISSN 1336-0965.
4. [4.1] MRÁZ, P. *Interpretácia ako výzva : Analýza textov z obdobia zrodu novodobej slovenskej literatúry*. Bratislava : Iris, 2021, 260 s. ISBN 978-80-8200-073-6.
- AAB02 KOLLÁROVÁ, Ivona. Tajne : nebezpečná myšlienka a netransparetnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799). Rec.: Marcela Domenová, Claire Madl. Bratislava : VEDA, 2020. 213 s. ISBN 978-80-224-1822-5 (APVV-15-0554 : Intelektuálne dedičstvo a vedecká komunikácia 1500 – 1800 so slovenskými vzťahmi)
Citácie:
1. [4.1] AMBRÚŽOVÁ PORIEZOVÁ, M. – KRIŽANOVÁ, P. *Knižnica Michala Zorkóczyho – budovanie a osudy knižnej zbierky na prelome 18. a 19. storočia*. IN *Studia Bibliographica Posoniensia* 2021. Bratislava: Univerzitná knižnica, 2021, s. 85-99. ISBN 978-80-89303-83-0.
2. [4.1] KOPČÁKOVÁ, S. - ZUBAL, P. *A drama that was not played in Hungary*.

Dramatic works of Pressburg scholar and writer Tobias Gottfried Schröer (1791 – 1850). IN The Slovak Theatre, 2021, vol. 69, no. 3, p. 322–336. ISSN 0037-699X.

3. [4.1] KOPČÁKOVÁ, S. – Oriňáková, S. *Estetika a estetická výchova v diele Tobiasa, Gottfrieda Schröera. IN KOPČÁKOVÁ, Slávka (ed.) Tobias Gottfried Schröer (1791 – 1850) : Estetika ako vízia lepšieho človeka. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2021, s. 65-155. ISBN 978-80-555-2767-3.*

4. [4.1] ORIŇÁKOVÁ, S – Zubal, P. *Aplikácia estetickej výchovy do výučby jazykov a literatúry, umelecká činnosť Tobiasa Gottfrieda Schröera. IN KOPČÁKOVÁ, Slávka (ed.) Tobias Gottfried Schröer (1791 – 1850) : Estetika ako vízia lepšieho človeka. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2021, s. 157 – 232. ISBN 978-80-555-2767-3.*

5. [5] KOVÁCS, E. Ivona Kollárová, *Tajne: nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789–1799)*, Bratislava, Veda, 2020. 213 p. [recenzia]. IN Magyar Könyvszemle, 2021, roč. 137, č. 2. s. 278-280. Dostupné na: <https://ojs.mtak.hu/index.php/mksz/issue/view/693>

6. [6] AMBRÚŽOVÁ PORIEZOVÁ, M. KOLLÁROVÁ, Ivona. *Tajne nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799)*. Bratislava: Veda, 2020. ISBN 978-80-244-1822-5. [recenzia]. IN Studia Bibliographica Posoniensia 2021. Bratislava : Univerzitná knižnica, 2021, s. 239-240. ISBN 978-80-89303-80-9.

7. [6] KOPČÁKOVÁ, S. KOLLÁROVÁ, Ivona: *Tajne : nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799)* [Recenzia]. IN Historia Ecclesiastica, 2021, roč. 12 č. 1, s. 284-287. ISBN 978-963-89597-1-3.

8. [6] KUNEC, P. KOLLÁROVÁ, Ivona: *Tajne: nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799)*. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo SAV, 2020. 215 s. ISBN 978-80-224-1822-5 [recenzia]. IN Acta Historica Neosoliensia, 2021, roč. 24, č. 2, s. 172-176. ISSN 1336-9148. Dostupné na: <https://www.ahn.umb.sk/tomus-24-num-2/>

ADDA Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch – impaktovaných

ADDA01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Matej Bel - vydavateľ náboženskej literatúry. In Historický časopis : Historického ústavu SAV. - Bratislava : Slovak Academic Press, 1952-, 2003, roč. 51, č. 2, s. 263-276. (2003 - Current Contents, Arts & Humanities Citation Index (online)). ISSN 0018-2575.

Citácie:

1. [4.1] BENKA, P. *Jazyky uhorskej vlasti: jazykové učebnice Mateja Bela. IN DOMENOVÁ, Marcela (ed.) Liber verbum monumentuque V. Jazyk, školstvo a literatúra v dejinách Slovenska*. Prešov: Štátna vedecká knižnica, 2021. s. 9-21. ISBN 978-80-89614-77-6.

***AEE Vedecké práce v zahraničných nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách**

AEE01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Konkurenčné vzťahy vydavateľov. Akademická tlačiareň a bratislavskí vydavatelia v 18. storočí. In Kniha 2005 : zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2005, s. 116-123. ISBN 80-89023-55-X.

Citácie:

1. [3.1] ŠPÁNIOVÁ, M. *Social Influences on the Typographic Medium in the Reformation and Counter-Reformation Period in Bratislava, the Capital of*

Hungary. IN Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi, 2021, vol. 15, no. 3, s. 357-374. ISSN 1897-0788.

BAB Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách

BAB01 KOLLÁROVÁ, Ivona - NAGY, Imrich. Matej Bel: Osobnosť, médium a transfer ideí na prahu osvietenstva. Prvé vydanie. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2021. 174 s. ISBN 978-80-8119-126-8

Citácie:

1. [6] ČERVEŇANSKÝ, S. Matej Bel : osobnosť, médium a transfer ideí na prahu osvietenstva. In Acheron : Acta historica et orientalia Neosoliensia, 2021, roč. 11, č. 17, s. 87-88. ISSN 1339-6870. Recenzia na: KOLLÁROVÁ, I., NAGY, I.: Matej Bel : osobnosť, médium a transfer ideí na prahu osvietenstva. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2021, 174 s. ISBN 978-80-8119- 126-8.

GII Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií

GII01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Záchrana anabaptistických tlačí a rukopisov zo Sobotišt'a. In Pamiatky a múzeá : revue pre kultúrne dedičstvo. - Bratislava : Slovenské národné múzeum : Pamiatkový úrad SR, 2002, č. 3, s 51-53. ISSN 1335-4353.

Citácie:

1. [4.1] HOFERKA, M. Wormská Biblia z roku 1529. In Pamiatky a múzeá, 2021, roč. 70, č. 4, s. 40-45. ISSN 1335-4353.